

Urząd Miasta Płocka
Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami

Sprawozdanie z realizacji samorządowego programu

**„Osoba z niepełnosprawnością
w społeczności lokalnej”**

w 2025 roku

Kwiecień 2026

WSTĘP

Gmina-Miasto Płock realizuje szereg działań i inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Cele i kierunki działań wyznacza Program „Osoba z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej”. Obecnie obowiązujący dokument, dotyczący lat 2025 – 2030, został przyjęty Uchwałą nr 152/VII/2024 Rady Miasta Płocka z 28 listopada 2024 r.

Program kontynuuje misję miasta dostępnego dla wszystkich mieszkańców. Miasta, które tworzy warunki zapewniające osobom z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom i opiekunom pełne i równoprawne uczestnictwo w życiu społeczności lokalnej, a także dostęp do informacji, kultury, edukacji, sportu, rynku pracy, przestrzeni i infrastruktury publicznej.

Wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami, przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu oraz poprawa jakości ich życia to główne założenie Programu. Zostaną osiągnięte poprzez zapewnienie im warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także kształtowanie wobec osób z niepełnosprawnościami pozytywnych postaw społecznych.

CELE PROGRAMU I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Wizja i cele horyzontalne programu

1. Podniesienie poziomu świadomości społeczeństwa na temat osób z niepełnosprawnościami oraz budowanie pozytywnego wizerunku osoby z niepełnosprawnością i jej miejsca w społeczeństwie.
2. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających osobom z niepełnosprawnościami pełne uczestnictwo w życiu społecznym.
3. Wspieranie inicjatyw na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem w zakresie sportu, kultury, rekreacji, turystyki.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.
5. Rehabilitacja i pomoc terapeutyczna oraz psychologiczna dla osób z niepełnosprawnościami.
6. Realizacja zadań zmierzających do polepszenia sytuacji osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w opiece wytchnieniowej.
7. Zagwarantowywanie środowiska wolnego od barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i miejscu zamieszkania, barier w dostępie do środków transportu oraz w dostępie do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej.
8. Zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób z niepełnosprawnościami.
9. Wspieranie aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami w szczególności na otwartym rynku pracy oraz zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego i środków utrzymania osobom z niepełnosprawnościami.
10. Zapewnienie możliwości pełnego uczestnictwa w kulturze oraz zapewnienie możliwości uprawiania sportu i korzystania z ogólnodostępnych form rekreacji.

11. Pogłębienie współpracy instytucji i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
12. Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Samorządem Województwa Mazowieckiego w zakresie pozyskiwania środków finansowych.

Kierunki działań

1. Rozwój i wzmocnienie potencjałów rozwojowych osób z niepełnosprawnościami umożliwiających samodzielne pełnienie ról społecznych.
2. Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań mających na celu zapewnienie dostępności osobom z niepełnosprawnościami do przestrzeni publicznej, urzędów, instytucji i dóbr kultury, sportu i rekreacji, edukacji czy rynku pracy.
3. Rozwój i wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.
4. Przeciwdziałanie dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami oraz kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji.

Poniżej przedstawione zostały działania, projekty i inicjatywy, które podejmowała w 2025 r. Gmina-Miasto Płock – Urząd Miasta Płocka oraz instytucje działające w mieście – mające wpływ na sytuację osób z niepełnosprawnościami.

1. ROZWÓJ I WZMACNIANIE POTENCJAŁÓW ROZWOJOWYCH OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI UMOŻLIWIAJĄCYCH SAMODZIELNE PEŁNIENIE RÓL SPOŁECZNYCH

1.1 Stwarzanie osobom z niepełnosprawnościami możliwości uczestnictwa w terapii zajęciowej

Warsztaty terapii zajęciowej to wyodrębnione placówki rehabilitacyjne, która oferują dorosłym z niepełnosprawnościami (ze znacznym lub umiarkowanym stopniem) zajęcia terapeutyczne, rozwijające umiejętności niezbędne do samodzielnego życia i potencjalnego zatrudnienia. Działalność WTZ obejmuje rehabilitację społeczną i zawodową, terapię psychologiczną i pedagogiczną. W Płocku działa sześć takich placówek, w których objętych jest terapią 135 osób:

- Warsztat Terapii Zajęciowej dla Osób Niepełnosprawnych Ruchowo przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, ul. Mościckiego 6 – dla 20 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej dla Osób Niewidomych i Niedowidzących przy Towarzystwie Przyjaciół Dzieci, ul. Królowej Jadwigi 9b – dla 25 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Caritas Diecezji Płockiej, ul. Sienkiewicza 54 – dla 30 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu „Jestem”, ul. 3 Maja 16 – dla 20 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Parafii Św. Jakuba, ul. Harcerska 91 – dla 25 osób,
- Warsztat Terapii Zajęciowej przy Zakładzie Karnym w Płocku, ul. Sienkiewicza 22 – dla 15 osób.

Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami, które działa w strukturach Urzędu Miasta Płocka, odpowiada za umowy i dofinansowanie kosztów prowadzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej w zakresie 10% kosztów działalności, które pokrywa samorząd. Z kolei Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku zajmuje się przekazywaniem środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na utrzymanie WTZ. Na ich działalność wydano kwotę 5 279 400,00 zł, w tym 4 751 460,00 zł ze środków PFRON (90%) oraz 527 940,00 zł ze środków samorządowych (10%).

Miasto przekazuje dotację powiatowi płockiemu na rzecz mieszkańców Płocka uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej. W 2025 r. były to placówki w Mirosławiu, Męczeninie, Sendeniu Małym oraz Koszelewie. A powiat zwraca środki za uczestnictwo swoich mieszkańców w placówkach na terenie Płocka.

Tabela 1. Wydatki samorządu na dofinansowanie kosztów WTZ w porównaniu z latami ubiegłymi (10% kosztów działalności)

Lp.	Rodzaj udzielonej pomocy	Kwota w zł i liczba uczestników				
		2021	2022	2023	2024	2025
1.	6 warsztatów terapii zajęciowej w Płocku	304 949 (130 os.)	388 441 (135 os.)	442 441 (135 os.)	486 720 (135 os.)	508 387,62 (130 os.)
2.	Powiat Płocki – dofinansowanie pobytu osób z Płocka	26 518 (11 os.)	31 652,50 (11 os.)	37 417 (12 os.)	44 928 (12 os.)	64 725,81 zł (18 osób)
3.	Powiat Płocki – dofinansowanie pobytu osób z powiatu	8 438 (4 os.)	11 510 (4 os.)	15 840,55 (5 os.)	18 720 (5 os.)	19 553 (5 osób)

1.2 Zwiększanie dostępności osób z niepełnosprawnościami do specjalistycznego poradnictwa i metod rehabilitacji w jak najwcześniejszej fazie powstania lub wykrycia niepełnosprawności

Obsługą świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami oraz dofinansowań ze środków PFRON zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku. Zrealizował w 2025 r. następujące działania:

1. udzielanie ze środków PFRON dofinansowań do **likwidacji barier** architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych dla osób niepełnosprawnych. Wydano łącznie 1 176 836,38 zł na ich likwidację, z tego:
 - 1 072 337,28 zł na rzecz dorosłych osób z niepełnosprawnościami,
 - 104 499,10 zł na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami.

Tabela 2. Dofinansowanie do likwidacji barier w 2025 r.

Lp.	Rodzaj likwidowanej bariery	Kwota dofinansowania	Liczba dofinansowań
1	Architektoniczna	595.205,22 zł, w tym:	33
		549 582,36	32 osoby dorosłe
		45 622,86	1 dziecko
2	W komunikowaniu	75 801,59 zł, w tym	8
		65 069,09	5 osób dorosłych
		10 732,50	3 dzieci
3	Techniczna	505 829,57 zł, w tym	82
		457 685,83	74 osoby dorosłe
		48 143,74	8 dzieci

2. dofinansowanie ze środków PFRON do **turnusów rehabilitacyjnych** – z tej formy wsparcia skorzystały 232 osoby na kwotę 500 736,00 zł, z tego:
- 141 osób dorosłych i 48 opiekunów tych osób na kwotę 408 839,00 zł,
 - 22 dzieci i 21 ich opiekunów na kwotę 91 897,00 zł.
3. dofinansowanie ze środków PFRON **do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – na ten cel wydatkowano 1 145 972,02 zł, z tego:
- 987 351,28 zł na rzecz dorosłych osób z niepełnosprawnościami
 - 158 620,74 zł na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Tabela 3. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w 2025 r.

Lp.	Rodzaj	Kwota dofinansowania	Liczba dofinansowań
1	przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	968 457,29, w tym:	358
		868 457,29 zł	324 osoby dorosłe
		100 000,00 zł	34 dzieci
2	sprzęt rehabilitacyjny	177 514,73 zł, w tym	45
		118 893,99 zł	30 osób dorosłych
		58 620,74 zł	15 dzieci

Z dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego (w ramach dofinansowania osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej) skorzystały 3 podmioty na kwotę 35 335,10 zł.

4. dofinansowanie ze środków PFRON do **sportu, kultury, rekreacji i turystyki** osób niepełnosprawnych – dwóm podmiotom udzielono dofinansowania w łącznej wysokości 81 918,83zł.
5. dofinansowanie ze środków PFRON do **usług tłumacza języka migowego** – w 2025 r. nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie ww. zakresie.
6. realizacja **programu „Aktywny Samorząd”** PFRON – w 2025 r. kontynuowano program „Aktywny Samorząd” w ramach Modułu I i Modułu II. Otrzymano na ten cel środki w kwocie 912 185,00 zł.

Dotychczas¹ 120 osobom z niepełnosprawnościami wypłacono łącznie kwotę 553 016 zł, z czego:

- a) w ramach Modułu I:
- Obszar A Zadanie 1, tj. pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu – 6 osobom kwotę 59 652 zł,
 - Obszar A Zadanie 2, tj. pomoc w uzyskaniu prawa jazdy – 3 osobom kwotę 7 278 zł,
 - Obszar B Zadanie 1, tj. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania – 6 osobom kwotę 62 911 zł,
 - Obszar B Zadanie 3, tj. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego

¹ Powyższe dane odzwierciedlają realizację programu na dzień sporządzania sprawozdania. Program jest realizowany do 15.04.2026 r.

- elementów oraz oprogramowania – 4 osobom kwotę 35 502 zł,
 - Obszar B Zadanie 4, tj. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania - 1 osobie kwotę 5 553 00 zł,
 - Obszar C Zadanie 1l tj. pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 1 osobie kwotę 18 480 zł,
 - Obszar C Zadanie 2l tj. pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 2 osobom kwotę 5 110 zł,
 - Obszar C Zadanie 3 tj. pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 1 osobie kwotę 82 500 zł,
 - Obszar C Zadanie 4 tj. pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne – 1 osobie kwotę 6 171 zł,
 - Obszar C Zadanie 5 tj. pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – 2 osobom kwotę 17 326 zł,
 - Obszar D tj. pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 8 osobom kwotę 9 732 zł,
 - Obszar E tj. pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej – 37 osobom kwotę 31 400 zł,
- b) w ramach Modułu II, tj. pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym wypłacono 48 osobom wsparcie w łącznej wysokości 211 419 zł.

Przy MOPS Płock funkcjonuje **Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności**, który zajmuje się wydawaniem orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności oraz o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Tabela 4. Liczba orzeczeń wydanych w 2025 r. przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

	Powiat grodzki	Powiat ziemski	Razem
osoby powyżej 16 r. życia	2 523	1 712	4 235
osoby do 16 r. życia	396	337	733
Suma	2 919	2 049	4 968

Głównym celem złożonych wniosków było w przypadku:

- a) wniosków o ustalenie stopień niepełnosprawności w powiecie grodzkim:
 - skorzystanie z zatrudnienia – 563,
 - prawa do zasiłku pielęgnacyjnego – 488,
 - korzystania z karty parkingowej – 458,
- b) wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności w powiecie ziemskim:
 - skorzystanie z zatrudnienia – 371,
 - prawa do zasiłku pielęgnacyjnego – 440,
 - korzystania z karty parkingowej – 238,

- c) wniosków o ustalenie niepełnosprawność w powiecie grodzkim:
 - prawa do zasiłku pielęgnacyjnego – 105,
 - prawa do zasiłku stałego – 279,
- d) wniosków o ustalenie niepełnosprawności w powiecie ziemskim:
 - prawa do zasiłku pielęgnacyjnego – 63,
 - prawa do zasiłku stałego - 266.

Osoby z niepełnosprawnościami, które potrzebują pomocy w codziennym funkcjonowaniu, jednak nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostki całodobowej opieki, mogą skorzystać z **mieszkań treningowych i wspomaganych**.

W 2025 r. płocki MOPS prowadził 29 mieszkań treningowych i wspomaganych z czego: 28 mieszkań treningowych i wspomaganych w bloku przy ul. Kutrzeby 19 oraz 1 mieszkanie treningowe przy ul. Sienkiewicza 32. Każdy lokal przeznaczony jest w zależności od metrażu i liczby pokoi dla 2, 3 lub 4 mieszkańców. Do bloku prowadzi podjazd dla wózków, a w jednej z klatek jest zamontowana platforma schodowa dla wózków inwalidzkich.

W ramach 18 mieszkań prowadzonych przez Dział Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej do 28.02.2025 r. oraz 16 mieszkań w okresie od 1.03.2025 r. do 31.12.2025 r., 15 było przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami, posiadających aktualne orzeczenie.

Z pobytu w mieszkaniach wspomaganych i treningowych w 2025 r. skorzystało 30 osób. Były to osoby z niepełnosprawnością intelektualną, ruchową z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością sprzężoną.

Sytuacja osób niepełnosprawnych została uwzględniona w obowiązującej w 2025 r. Uchwale Rady Miasta Płocka Nr 433/XXV/2020 z 26 listopada 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy-Miasto Płock. Uchwała zawiera punktowy system oceny wniosków, który poprzez m.in. kryteria oceny sytuacji zdrowotnej oraz stosunków społecznych pozwala na uwzględnienie sytuacji osoby niepełnosprawnej. Wnioskodawcy i członkom jego rodziny, którzy posiadają orzeczenie o niepełnosprawności przyznawane są dodatkowe punkty. Punkty naliczane są także wnioskodawcom zamieszkującym z osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym lub umiarkowanym oraz osobom wychowującym dzieci niepełnosprawne uprawnione do zasiłku pielęgnacyjnego.

W ramach realizacji ww. uchwały w 2025 r. wynajęto lokale komunalne 15 rodzinom, w których są osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności.

W momencie dysponowania lokalami, które mogą zostać przystosowane dla potrzeb osób niepełnosprawnych są one wskazywane osobom ze szczególnymi potrzebami.

Poprawa sytuacji mieszkaniowej osób niepełnosprawnych następowała również poprzez działania związane z realizacją nowych inwestycji. Rok 2025 to zakończenie zadania inwestycyjnego „Rewitalizacja osiedla budynków komunalnych wielorodzinnych osiedla Miodowa Jar”, gdzie jako ostatni powstał budynek zlokalizowany przy ul. Miodowej 33. Oddanych zostało do użytkowania 15 lokali mieszkalnych, z których 8 rodzinom posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności. Lokale usytuowane na parterze były przeznaczone przede wszystkim dla osób z niepełnosprawnością ruchową.

Ponadto wnioski o podnajęcie lokali w ramach realizacji programów „Mieszkania na start” i „Mieszkanie dla Seniora” zawierają informację czy zachodzi konieczność przystosowania lokalu dla osoby niepełnosprawnej ruchowo. Pozwala to na prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w wynajętym lokalu. W budynkach przeznaczonych na podnajem, objętych tymi programami, partery przystosowane są dla osób z niepełnosprawnościami.

W 2025 r. w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 przy ul. Lasockiego kontynuowany był **program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”**, w ramach porozumienia na lata 2022-2026 na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Placówka została wskazana przez Prezydenta Miasta Płocka do pełnienia funkcji Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego.

W ramach działań ośrodka oferowana była dzieciom (od chwili wykrycia niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki szkolnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 r. życia) i ich rodzinom kompleksowa pomoc terapeutyczna. Organizowano zajęcia terapeutyczne z zakresu wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, w tym: zajęcia fizjoterapii/rehabilitacji ruchowej; zajęcia logopedyczne; zajęcia terapii integracji sensorycznej, zajęcia terapii psychologicznej. Rodzicom udzielano specjalistycznej informacji dotyczącej problemów rozwojowych ich dziecka; wskazywano właściwe dla dziecka i jego rodziny formy kompleksowej, specjalistycznej pomocy; wskazywano jednostki udzielające specjalistycznej pomocy; organizowano spotkania i konsultacje dla rodziców dzieci; monitorowano działania związane z udzielaniem pomocy dzieciom i ich rodzinom.

Tabela 5. Pomoc udzielona w Programie „Za Życiem”

Lp.	Dane za 2025 r.	Liczba
1	dzieci objęte wsparciem, zakwalifikowane na zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju	98
2	dzieci objęte wsparciem do 3 r. życia	5
3	rodzice objęci programem	124
4	specjaliści	15
5	godziny przepracowane bezpośrednio z dziećmi	4 210
6	godziny przepracowane z rodzicami (spotkania i konsultacje)	420

Dzieci objęte pomocą uczestniczyły w indywidualnych zajęciach terapeutycznych w wymiarze od 1 do 5 godzin tygodniowo, w zależności od potrzeb.

W roku 2025 Ośrodek na realizację zajęć w ramach Programu wykorzystał 497 424,19 zł, pochodzących z dotacji.

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” w Płocku jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej o charakterze stacjonarnym, przeznaczoną dla 80

osób przewlekle psychicznie chorych. Nadzór nad działalnością Domu sprawuje Prezydent Miasta Płocka przy pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Dom Pomocy Społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. W obiekcie znajduje się 29 pokoi mieszkalnych: jedno, dwu, trzy i czteroosobowych.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. stan osobowy Mieszkańców DPS wynosił 79 osób, w tym 32 kobiety i 47 mężczyzn. Struktura mieszkańców z uwagi na sprawność psychiczną przedstawiała się następująco:

- upośledzenie umysłowe – 35 osób, w tym: znaczny stopień niepełnosprawności – 37, umiarkowany stopień – 2 osoby,
- choroby psychiczne – 44 osoby: ze znacznym stopniem niepełnosprawności - 31 osób, umiarkowany stopień niepełnosprawności – 11 osób.

Większość mieszkańców DPS, oprócz niepełnosprawności psychicznej, obarczona jest dodatkowymi schorzeniami sprzężonymi, wśród których najczęściej występują: epilepsja – 25 osób, choroby układu krążenia – 16 osób, choroby układu oddechowego – 12 osób, choroby skóry – 16 osób, inne – 58 osób. Zaburzenia podstawowych narządów: ruchu – 38 osób, mowy – 36 osób, słuchu – 8 osób, wzroku – 15 osób.

W trosce o zdrowie i sprawność fizyczną mieszkańców w Domu funkcjonują specjalistycznie wyposażone gabinety rehabilitacyjne, gdzie wykonywane są zabiegi fizykoterapii, kinezyterapii, masaży leczniczych i ćwiczenia ogólnousprawniające. Corocznie Mieszkańcy wyjeżdżają na turnusy rehabilitacyjne, organizowane w miejscowościach nadmorskich oraz w górach.

Opiekę i terapię świadczą zatrudnieni w Domu specjaliści, m.in. psycholog, instruktorzy terapii zajęciowej, fizjoterapeuta, pracownicy socjalni, opiekunowie, pokojowe. Spośród licznych form terapii prowadzonych w DPS należy wymienić: arteterapię, biblioterapię, muzykoterapię, filmoterapię, zajęcia kulinarne, zajęcia relaksacyjne, zajęcia ruchowe Nordic Walking. Opiekę przedmedyczną świadczy zespół wykwalifikowanych pielęgniarek pod nadzorem lekarzy z przychodni specjalistycznych.

Mieszkańcy, oprócz dostępu do prasy, książek, telewizji i Internetu mają możliwość czynnego udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych. Są to: wycieczki, spektakle teatralne, programy poetycko-muzyczne, imprezy integracyjne, podczas których odwiedzani są przez rodziny, przyjaciół i wolontariuszy.

Jednym z największych spotkań integracyjnych organizowanych co roku przez DPS jest Dzień Przyjaznych Serc. Jest to impreza dla Mieszkańców, pracowników oraz zaproszonych gości. W uroczystości biorą udział przedstawiciele Urzędu Miasta Płocka, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku, a także delegacje zaprzyjaźnionych Domów Pomocy Społecznej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej. W zabawie biorą udział rodziny oraz znajomi i przyjaciele Mieszkańców Domu. Podczas integracyjnego spotkania artyści z Domów Pomocy Społecznej oraz Warsztatów Terapii Zajęciowej prezentowali swoje talenty taneczne i wokalne. Wszyscy uczestnicy imprezy integracyjnej mogli brać udział w licznych konkursach, degustacji regionalnych potraw oraz zabawie tanecznej.

Drugą ważną imprezą organizowaną przez Dom dla Mieszkańców jest Międzynarodowy Dzień Rodziny, obchodzony 15 maja. Spotkanie to dedykowane jest Mieszkańcom oraz ich rodzinom i przyjaciołom. Przygotowano szereg atrakcji: rodzinne śpiewanie, fotobudka i kalambury. Podczas rodzinnych rozmów można było degustować potrawy z grilla oraz domowe wypieki.

Impreza, którą chętnie wspominają Mieszkańcy Domu był plener malarsko-fotograficzny. Spotkanie zorganizowane było w sierpniu na farmie edukacyjnej „Czarodziejsko” w Brodach Dużych. Pośród leśnego krajobrazu i wśród sympatycznych alpak powstały barwne prace plastyczne i fotograficzne.

Mieszkańcy lubią również uczestniczyć w zajęciach sportowych organizowanych w Domu oraz poza nim. Jednym z nich było spotkanie pod nazwą „Dzień Zdrowej Rywalizacji”. W tym dniu można było zagrać w kręgle, ringo, kółko i krzyżyk oraz wiele innych gier.

Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” zorganizował w 2025 r. wiele rozrywek i atrakcji. Mieszkańcy chętnie uczestniczyli w wycieczkach. Odwiedzali plockie zoo, spacerowali po starym mieście, brali udział w imprezach organizowanych przez Miasto. Odwiedzili też Skarbnicę Fajansu we Włocławku, byli z wizytą w Żywym Muzeum Piernika w Toruniu i Tężniach w Ciechocinku. Wizytowali też sanktuarium Matki Boskiej Brzemiennej w Skępem, gdzie odbyła się msza św. za chorych.

Duchowość odgrywa kluczową rolę w opiece długoterminowej, ponieważ wzmacnia poczucie sensu, pomaga radzić sobie z lękiem oraz wspiera współpracę w terapii. Dla wielu Mieszkańców wiara, tradycja lub osobiste wartości są częścią tożsamości. Stałe rytuały porządkują dzień i dają ukojenie. Mieszkańcy uroczyście obchodzili Święta Wielkanocne oraz Bożego Narodzenia. Był to czas spotkań z rodzinami, przyjaciółmi. Mieli okazje przypomnieć sobie zwyczaje i tradycje, jak wspólne Śniadanie Wielkanocne oraz Spotkanie Wigilijne. Okres bożonarodzeniowy był czasem wielu spotkań. Dom odwiedzili kolędnicy z plockich szkół i przedszkoli, chórzyci z parafii Św. Maksymiliana Kolbe. Mieszkańcy brali udział w przygotowaniu kartek świątecznych, dekoracji do swoich pokoi.

Mieszkańcy Domu biorą udział w zajęciach organizowanych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej. W 2025 r. 9 mieszkańców uczęszczało do Warsztatów Terapii Zajęciowej: „Praca dla Niewidomych” – 4 osoby, przy TPD – 4 mieszkańców, przy Parafii Św. Jakuba Apostoła – 1 mieszkaniec.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku przy ul. Mickiewicza stanowi ważny element lokalnego systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną. Placówka realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, której celem jest zwiększenie samodzielności uczestników oraz poprawa ich funkcjonowania w środowisku rodzinnym i społecznym. Do najważniejszych działań podejmowanych w ŚDS w Płocku w 2025 r. należą treningi umiejętności życia codziennego, jak np. dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny, kulinarny, umiejętności praktycznych, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, umiejętności komunikacyjnych czy spędzania czasu wolnego. Pracownicy Domu zajmowali się także: poradnictwem psychologicznym, pomocą w załatwianiu spraw urzędowych i dostępie do niezbędnych świadczeń

zdrowotnych oraz terapią ruchową.

ŚDS w roku objętym sprawozdaniem współpracował z innymi instytucjami np.: MOPS (mieszkania chronione, specjalistyczne usługi opiekuńcze, praca socjalna), Urzędem Miasta Płock – Biurem Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Fundacją Orlen, placówkami kultury (Teatr Dramatyczny, Muzeum Mazowieckie, Płocka Galeria Sztuki, Kino Za Rogiem, szkoła muzyczna, Młodzieżowy Dom Kultury, Biblioteka Pedagogiczna, Akademia Mazowiecka). Współpracował również z takimi ośrodkami jak DPS Płock, DPS Brwilno, ŚDS Słupno, ŚDS Nowy Dwór Mazowiecki.

Istotnym elementem wsparcia związanego z funkcjonowaniem Środowiskowego Domu Samopomocy w Płocku jest również pomoc kierowana do rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami. Rodzice i opiekunowie uczestników korzystali z tzw. opieki wytchnieniowej, która umożliwia im czasowe odciążenie od całodobowych obowiązków opiekuńczych. Dodatkowo rodziny korzystają ze wsparcia asystenta osoby z niepełnosprawnością.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował też **usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze** (w tym interwencyjnych), z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na terenie Płocka. Podstawą tych działań jest ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Usługi opiekuńcze przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymaga pomocy innych osób a jest jej pozbawiona. Pomoc ta przysługuje również osobom wymagającym pomocy innych, a rodzina a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić. Jest to pomoc polegająca na wsparciu w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiece higienicznej, zalecanej przez lekarza pielęgnacji oraz w miarę możliwości zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. Przyznanie usług opiekuńczych następuje na podstawie decyzji administracyjnej. Szczegółowe zasady przyznawania usług opiekuńczych i ustalania odpłatności za ich świadczenie regulowała Uchwała nr 1019/LIX/2023 Rady Miasta Płocka z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze.

W 2025 r. usługi realizował Polski Czerwony Krzyż. Objęły 452 osoby. Zrealizowano 155 693 godziny usług opiekuńczych za kwotę 4 939 110 zł.

W Płocku dostępne były również **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. W 2025 r. z tej formy pomocy skorzystało 59 osób. Zrealizowanych zostało 10562 godzin takich usług opiekuńczych.

Usługi specjalistyczne są przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego definiuje jako osoby:

- chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne),
- upośledzone umysłowo,
- wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Celem usług specjalistycznych jest poprawa jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:

- zapewnienia wysokiej jakości pomocy osobom samotnym z zaburzeniami psychicznymi, w przypadkach gdy te osoby takiej pomocy wymagają, a rodzina nie może jej zapewnić,
- pomoc dostosowaną do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi oraz celów postawionych w planach postępowania wspierającego, którą świadczą osoby z odpowiednim wykształceniem i doświadczeniem.

1.3 Realizowanie usług asystenta osoby niepełnosprawnej, zapewnienie standardów tych usług, adekwatnych do potrzeb i możliwości osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności

Organizowaniem **usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami** w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z

Wsparciem w codziennym funkcjonowaniu objęte zostały 93 osoby z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności. 30 asystentów przepracowało u nich 31 730 godzin.

Uczestnicy programu korzystali z usług asystenckich w zakresie wykonywania czynności dnia codziennego, robienia zakupów, pomocy w przemieszczaniu się, załatwiania spraw urzędowych itp.

Osoby objęte wsparciem nie ponosiły odpłatności, udział w programie był bezpłatny. Usługi asystenckie finansowane były ze środków Funduszu Solidarnościowego. Kwota przekazana na ten cel to 1 625 362,86 zł.

1.4 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami

Wczesne wspomaganie to kompleks działań podejmowanych w celu usprawniania dziecka i przezwyciężania zaburzeń w jego rozwoju, wspierania rodziny, stwarzania możliwości funkcjonowania dziecka w grupie rówieśniczej oferowanych dzieciom niepełnosprawnym od urodzenia do chwili podjęcia nauki w szkole i ich rodzinom w wymiarze od 4 do 8 godzin w miesiącu w zależności od potrzeb psychofizycznych dziecka. Terapią objęte są dzieci z dysfunkcjami m.in.: autyzm wczesnodziecięcy, mózgowe porażenie dziecięce, zespół Downa, upośledzenie umysłowe lub cechy upośledzenia umysłowego, zaburzenia emocjonalne, ADHD, Zespół Willi-Pradera, Zespół Retta, Zespół Aspergera, zaburzenia neurologiczne, dysfunkcja ruchu i układu kostno-stawowego (w tym dzieci z obniżonym napięciem mięśniowym, wiotkością, ataksją).

Realizacja działań dokonywana jest poprzez udział dzieci w różnych formach terapii, zarówno indywidualnej – przy udziale pedagoga, logopedy, psychologa, rehabilitanta, surdopedagoga, oligofrenopedagoga, tyflop pedagoga, neurologopedy, terapii SI, behawioralnej, Vojty, Bobatha – jak i grupowej – metodą Tomatisa, W. Sherborne, Dennisona, muzykoterapii, logorytmiki, artterapii.

W roku szkolnym 2024/2025 Zespoły Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka funkcjonowały, podobnie jak w latach ubiegłych, przy Szkole Podstawowej Specjalnej nr 24, gdzie objęły pomocą 135 dzieci, oraz w Miejskim Przedszkolu nr 15 i Miejskim Przedszkolu z Oddziałami Integracyjnymi nr 33, gdzie pomagały ogółem 73

dzieciom (łącznie zajęcia prowadzono z 208 dziećmi). Dodatkowo, wczesne wspomaganie realizowane było w SOSW nr 2 w Płocku w ramach programu „Za życiem”.

W roku szkolnym 2024/2025 w płockich ogólnodostępnych placówkach oświatowych zatrudniano następujących specjalistów: psychologa, logopedę, pedagoga, pedagoga specjalnego, pedagoga rewalidatora, terapeutę pedagogicznego, terapeutę pedagogicznego integracji sensorycznej, nauczyciela rehabilitanta ruchowego. Łącznie stanowiło to około 240 etatów nauczyciela, w tym 52 etaty to specjaliści zatrudnieni w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

Uczniowie szkół i przedszkoli, posiadający opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej i orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, mieli zapewnioną opiekę specjalistów (pedagoga, logopedy, psychologa, reedukatora, surdologopedy, tyflop pedagoga, oligofrenopedagoga oraz nauczyciela wspomagającego) i dodatkowe zajęcia specjalistyczne (rewalidacyjne, reedukacyjne, logopedyczne, integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej, dydaktyczno-wyrównawcze, terapię psychologiczną, pedagogiczną i gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną). W przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych dla dzieci i uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, zatrudnieni zostali dodatkowo nauczyciele w celu współorganizowania kształcenia tych uczniów lub pomocy nauczyciela.

Nauczyciele współorganizujący kształcenie w przedszkolach i szkołach byli zatrudnieni w wymiarze ok. 105 etatów. Dodatkowo zatrudnieni byli pracownicy obsługi na stanowisku pomoc nauczyciela – ok. 104 etatów, w tym w szkołach specjalnych – 32 etaty. Jednocześnie w 6 szkołach były realizowane zindywidualizowane ścieżki kształcenia dla 9 uczniów w uśrednieniu rocznym 32,25 godzin ogółem.

W zależności od potrzeb uczniów tworzone były oddziały integracyjne lub specjalne. Uczniowie z niepełnosprawnościami, adekwatnie do specyfiki zaburzeń i możliwości rozwojowych, mieli zapewnione odpowiednie formy i metody kształcenia. W klasach integracyjnych pracę dydaktyczno-wychowawczą nauczycieli wspomagali specjaliści w zakresie pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflop pedagogiki, rewalidacji, socjoterapii, psychologii itp. W roku szkolnym 2024/2025 funkcjonowały 87 oddziały integracyjne i 5 oddziałów specjalnych:

a) miejskie przedszkola – Gmina prowadzi 24 placówki, w tym:

- w 6 placówkach są 34 oddziały integracyjne: MP nr 3, MP nr 15, MP nr 16, MP nr 31, MP nr 33, MP nr 34),
- w MP nr 33 są 4 oddziały specjalne.

Do miejskich przedszkoli z oddziałami integracyjnymi uczęszczało 162 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego (niewidomych, z autyzmem, zespołem Aspergera, z zespołem Downa, z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością ruchową oraz chorobami przewlekłymi).

b) szkoły podstawowe – Gmina prowadzi 19 placówek (18 z ustalonym obwodem szkolnym i Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną I stopnia):

- w 7 placówkach były łącznie 53 oddziały integracyjne:
 - 9 oddziałów w SP 3 (kl. I, kl. II, kl. III, 2 kl. IV, kl. V, kl. VI, kl. VII, kl. VIII),

- 7 oddziałów w SP 8 (2 kl. I, kl. II, kl. III, kl. IV, kl. V, kl. VI),
- 6 oddziałów w SP 11 (kl. I, kl. II, kl. III, kl. IV, kl. V, kl. VI),
- 5 oddziałów w SP 17 (kl. II, kl. III, kl. IV, kl. V, kl. VI),
- 10 oddziałów w SP 18 (kl. I, kl. II, 2 kl. III, kl. IV, kl. V, 2 kl. VI, kl. VII, kl. VIII),
- 11 oddziałów w SP 22 (3 kl. I, 2 kl. II, kl. III, 2 kl. IV, kl. V, kl. VI, kl. VII),
- 5 oddziałów w SP 23 (kl. I, kl. II, 2 kl. III, kl. VI),
- w SP 3 – oddział specjalny (kl. VIII).

Edukacja w zakresie kształcenia specjalnego odbywała się w szkole podstawowej specjalnej oraz dwóch specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych:

1. **Szkoła Podstawowa Specjalna nr 24 przy ul. Słonecznej 65**

- W placówce w roku szkolnym 2024/2025 kształciło się 145 uczniów w 36 oddziałach (kl. I-VIII), 5 dzieci w oddziale przedszkolnym dla dzieci sześciolletnich oraz 129 dzieci w 9 oddziałach w ramach Zespołów Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka.
- Pracę z uczniem niepełnosprawnym wykonywali specjaliści: oligofrenopedagog, logopeda, neurologopeda, psycholog, fizjoterapeuta, surdopedagog, tyflopada.
- Podstawą przyjęcia dziecka do szkoły jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Nabór do klas odbywa się przez cały rok. Szkoła zapewnia edukację uczniów niepełnosprawnych dostosowaną do ich możliwości, fachową pomoc specjalistów i nauczycieli, dowóz dziecka do szkoły i domu przystosowanymi busami, budynek jest w pełni przystosowany dla uczniów niepełnosprawnych ruchowo, zajęcia rewalidacyjne (w tym rehabilitacja, logopedia, integracja sensoryczna, terapia ręki, TUS, trening słuchowy metodą Tomatisa, Biofeedback, terapię psychologiczną i pedagogiczną), a także: odpowiednio wyposażone sale lekcyjne, dostęp do internetu i tablic multimedialnych, opiekę w szkolnej świetlicy, pomoc pielęgniarstwa, pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- W 2025 r. w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 24 w Płocku odbyła się III edycja Mazowieckiej Olimpiady Placówek Specjalnych.

2. **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 im. Księdza Jana Twardowskiego** (Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 9, zespoły rewalidacyjno-wychowawcze, internat) przy ul. Gradowskiego 24

- W r. szkolnym 2024/2025 w Szkole Podstawowej Specjalnej Nr 9 kształciło się 140 uczniów w 26 oddziałach, zorganizowano 6 zespołów rewalidacyjno-wychowawczych dla 23 dzieci, a dla 7 dzieci prowadzone były indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze. W internacie zapewniono opiekę dla 34 uczniów w 6 oddziałach.
- Do szkoły podstawowej specjalnej przyjmowane są dzieci na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na: niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym, niepełnosprawności sprzężone oraz autyzmem, w tym zespół Aspergera. Dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim prowadzone były indywidualne zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze oraz działały zespoły

rewalidacyjno-wychowawcze.

- Uczniowie i wychowankowie korzystali z opieki pielęgniarki, stomatologa, psychologa oraz pedagoga. Uczniowie objęci byli indywidualnymi oraz zespołowymi zajęciami rewalidacyjnymi ukierunkowanymi na: integrację sensoryczną, logopedię, gimnastykę korekcyjną oraz wspieranie rozwoju ruchowego.

3. **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2** (Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 6 Specjalna, Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy, internat oraz Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjne) przy ul. Lasockiego 14

- Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 6 Specjalna kształciła w następujących kierunkach zawodowych: kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, piekarz, fryzjer, cukiernik, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, operator procesów introligatorskich oraz ogrodnik. Uczęszczało 114 uczniów w 16 oddziałach, zakwalifikowanych na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu lekkim, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją.
- W Szkole Specjalnej Przystosowującej do Pracy (SpdP) w 13 oddziałach uczyło się 63 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego w stopniu umiarkowanym, znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi.
- Uczniowie spoza miasta mieli zapewnione zakwaterowanie w internacie, gdzie wychowankowie mają stworzone warunki do nauki i wypoczynku. W sumie zapewniono opiekę w internacie dla 49 uczniów w 9 oddziałach.
- W Ośrodku realizowana była systematyczna opieka psychologiczna, pedagogiczna, pielęgniarska, rehabilitacyjna oraz zajęcia rewalidacyjne.
- W ramach szkoły funkcjonuje Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjne, oferujące wielokierunkowe wsparcie dla dzieci i młodzieży z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Realizowane były zajęcia z zakresu rehabilitacji oraz terapii psychologicznej. Zajęcia z zakresu rehabilitacji ruchowej dla uczniów i wychowanków Ośrodka odbywały się zgodnie z przyjętym harmonogramem, w ramach godzin pracy dwóch fizjoterapeutów. Z zajęć tych skorzystało 39 uczniów SpdP. Zajęcia z zakresu terapii psychologicznej dla uczniów i wychowanków Ośrodka odbywały się w ramach godzin pracy 1 terapeuty. Z zajęć tych skorzystało 11 uczniów SPdP i 6 uczniów BSIS.
- W Centrum Terapeutyczno-Rehabilitacyjnym realizowane były zadania Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego, które wynikają z Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”.

Pomoc dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami realizowały też poradnie psychologiczno-pedagogiczne. Miasto Płock jest organem prowadzącym dla poradni psychologiczno-pedagogicznych: nr 1 dla Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi przy ul. Kossobudzkiego 7 oraz nr 2 przy ul. Jakubowskiego 10.

W roku szkolnym 2024/2025 poradnie psychologiczno-pedagogiczne wydały ogółem **704 orzeczeń** ze względu na rodzaj niepełnosprawności ucznia:

- niesłyszących i słabosłyszących (7),
- niewidomych i słabowidzących (11),

- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim (40),
- z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (15),
- z niepełnosprawnościami sprzężonymi (106),
- zagrożonych niedostosowaniem społecznym (14),
- niedostosowanych społecznie (1),
- o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (1),
- o potrzebie indywidualnego nauczania (172),
- z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją (50),
- z autyzmem (281),
- odmowne (5),
- o potrzebie indywidualnego przygotowania przedszkolnego (1).

Ogółem wydały **1702 opinie**:

- wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka (120),
- odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego (65),
- określenia gotowości szkolnej dziecka (12),
- zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka obcego (12),
- dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia (30),
- zindywidualizowana ścieżka kształcenia (15),
- objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu, szkole lub placówce (493),
- ryzyko specyficznych trudności w uczeniu się (32),
- o specyficznych trudnościach w uczeniu się (234),
- inne opinie o przebadanych (689).

Oprócz działalności diagnostycznej oferowana była w poradniach pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży w formie:

- pomocy indywidualnej – terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej kierowanej do dzieci z: opóźnionym rozwojem psychoruchowym, w tym opóźnionym rozwojem mowy, z trudnościami w uczeniu się, z niepełnosprawnością intelektualną, z chorobą przewlekłą, z zaburzeniami emocji i zachowania, z uszkodzonym słuchem i wzrokiem, niepełnosprawnymi ruchowo, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z autyzmem, zespołem Aspergera, zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- pomocy grupowej, która dotyczyła m.in. wspomaganie rozwoju psychoruchowego dziecka, profilaktyki zaburzeń emocjonalnych, kształcenia umiejętności interpersonalnych, twórczego rozwoju osobowości, orientacji zawodowej, stymulowania rozwoju emocjonalno-społecznego, przezwyciężania trudności szkolnych wynikających z dysfunkcji oraz zaburzeń rozwojowych, profilaktyki przemocy i cyberprzemocy, terapii wad wymowy.

W 2025 r. w Płocku realizowany był **„Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025”**.

Programem objęci są uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem

Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi (w przypadku gdy są to niepełnosprawności spośród wyżej wymienionych niepełnosprawności), posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego bez względu na sytuację materialną i życiową.

W 2025 r. z pomocy finansowej programu rządowego skorzystało 310 uczniów na łączną kwotę 105 815,66 zł.

W celu ułatwienia ubiegania się o dofinansowanie Wydział Edukacji przygotował wzór wniosku o udzielenie pomocy uczniom objętym programem wraz z instrukcją.

1.5 Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Miejski Urząd Pracy w Płocku realizował w 2025 r. następujące działania:

1. rehabilitacja zawodowa, wynikająca z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2025 r. MUP miał do dyspozycji 210 356,67 zł z PFRON.

Tabela 6. Wydatki MUP w Płocku na rehabilitację zawodową

Lp.	Rodzaj zadania	Plan na 2025 r.	Wydatki na 31.12.2025 r.	Liczba osób objętych wsparciem
1.	Podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art. 12a)	178 791,78	178 791,78	2
2.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu (art. 35a ust. 1 pkt 6a) – program stażu	31 564,89	31 564,89	0*
	Razem	210 356,67	210 356,67	2

* 4 osoby kontynuowały staż rozpoczęty w 2024 r.

W 2025 r. MUP zawarł 2 umowy z osobami z niepełnosprawnościami o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie: jedno dofinansowanie na działalność w zakresie sprzedaży hurtowej herbaty, kawy, kakao i przypraw; jedno dofinansowanie na działalność w zakresie niespecjalistycznego sprzątnięcia budynków.

W ubiegłym r. MUP nie organizował nowych miejsc stażu dla osób z niepełnosprawnościami poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu. Kwota 31 564,89 zł została wydatkowana na wypłatę stypendium stażowego dla czterech osób, które rozpoczęły program w 2024 r. i zakończyły staż w 2025 r.

2. dodatkowe wsparcie ze środków Funduszu Pracy w ramach: programów

i instrumentów rynku pracy określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, uchylonej z 1.06.2025 r. oraz form pomocy określonych w ustawie z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia, która weszła w życie 1 czerwca 2025 r.

Tabela 7. Bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami objęte programami aktywizacji zawodowej ze środków Funduszu Pracy w 2025 r.

Lp.	Nazwa programu	Liczba osób z objętych aktywizacją
1.	Szkolenia, egzaminy, licencje	9
2.	Prace interwencyjne	2
3.	Prace społecznie użyteczne	6
4.	Staż	14
5.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy	1
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1
7.	Bon na zasiedlenie	1
	Ogółem	34

Dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami świadczona była usługa poradnictwa zawodowego. W 2025 r. doradcy zawodowi prowadzili również spotkania informacyjne z młodzieżą ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 1 oraz nr 2, dotyczące m.in.: rejestracji w urzędzie pracy, praw i obowiązków osoby bezrobotnej czy form pomocy oferowanych przez urząd.

Pracownicy działu pośrednictwa pracy podejmowali działania w zakresie udzielania pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z niepełnosprawnościami w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, zgodnej z kwalifikacjami i kompetencjami danej osoby. Informowali o ofertach pracy dostępnych w bazie ePraca, inicjowali i organizowali kontakty z pracodawcami, informowali o dostępnych formach pomocy oraz o prawach i obowiązkach osoby zarejestrowanej.

W 2025 r. urząd posiadał w realizacji 53 miejsca pracy i stażu dla osób z niepełnosprawnościami. Pracownicy przy współudziale osób bezrobotnych i poszukujących pracy opracowali dla swoich klientów 69 Indywidualnych Planów Działania. Przedłożyli osobom bezrobotnym i poszukującym pracy z niepełnosprawnościami 541 propozycje (pracy, stażu, prac społecznie użytecznych), w wyniku czego wydano 92 skierowania na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców.

Z ewidencji Miejskiego Urzędu Pracy z tytułu podjęcia pracy wyłączono 97 osób z niepełnosprawnościami bezrobotnych (58 kobiet i 39 mężczyzn), z tego 41 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności oraz 56 osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności. Pięć osób podjęło pracę subsydiowaną, a 92 – pracę niesubsydiowaną.

W przypadku osób z niepełnosprawnościami zarejestrowanych jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu z tytułu podjęcia pracy wyłączono 2 osoby poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu (osoba z lekkim stopniem

niepełnosprawności oraz z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności). Jedna z nich podjęła pracę subsydiowaną, a druga – pracę niesubsydiowaną.

W czerwcu 2025 r. pracownicy Miejskiego Urzędu Pracy wzięli udział w wydarzeniu Dni Osób z Niepełnosprawnością „Postaw na pracę”, organizowanym w plockim oddziale Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Inicjatywa skierowana była do osób, które z powodu posiadanych schorzeń mogą czuć się wykluczone z życia zawodowego i społecznego oraz do bliskich. Celem wydarzenia była integracja osób z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem i rynkiem pracy oraz zachęcenie do aktywności.

W Płocku funkcjonuje **Zakład Aktywności Zawodowej**, który został utworzony uchwałą Rady Miasta Płocka nr 578/XXXIII/2021 z 26 sierpnia 2021 r. Jego zadaniem jest przygotować osoby z niepełnosprawnościami do niezależnego i aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie. Organizatorem placówki jest Gmina Miasto Płock.

ZAZ prowadzi gospodarkę finansową jako samorządowy zakład budżetowy, co oznacza, że pokrywa koszty swojej działalności z wypracowanych przychodów własnych oraz otrzymanych dotacji (od Gminy-Miasto Płock, Samorządu Województwa Mazowieckiego, Zakładowego Funduszu Aktywności).

Zakład zlokalizowany jest przy ul. Lasockiego 14. W jego siedzibie klienci mogą skorzystać z zabiegów w grocie solnej oraz komorze hiperbarycznej. Placówka dysponuje również nowoczesnym zapleczem technicznym do świadczenia usług sprzątających i ogrodniczych. Jego oferta obejmuje:

- kompleksowe prace ogrodnicze,
- utrzymanie porządku na terenach zewnętrznych,
- sprzątanie biur i powierzchni użytkowych,
- wynajem sali konferencyjnej.

Do końca czerwca 2025 r. ZAZ zatrudniał 34 osoby – 28 pracowników z niepełnosprawnościami (17 osób ze stopniem znacznym oraz 11 – ze stopniem umiarkowanym) oraz 6 osób personelu (w tym 2 osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności). 1 lipca 2025 r. Zakład uruchomił wypożyczalnię profesjonalnego sprzętu czyszczącego i ogrodniczego w ramach projektu współfinansowanego ze środków unijnych. Nowa gałąź usług pozwoliła na utworzenie kolejnych stanowisk pracy. Liczba zatrudnionych osób z niepełnosprawnościami wzrosła do 38 (przyrost o 10 osób), zatrudnienie w tej grupie zwiększyło się o 35,71%. Zespół personelu powiększono o 2 dodatkowe osoby w celu zapewnienia opieki merytorycznej i technicznej w nowym dziale.

Działalność Zakładu to zarówno praca, jak i wielowymiarowa rehabilitacja zdrowotna i społeczna. Realizuje indywidualne programy wsparcia, które pomagają pracownikom z niepełnosprawnościami w zdobywaniu samodzielności. Zapewnia stałą opiekę psychologa, fizjoterapeuty, doradcy zawodowego, trenera pracy oraz specjalisty ds. rehabilitacji społeczno-zawodowej. Personel pomaga w załatwianiu spraw urzędowych i wypełnianiu dokumentacji.

W ramach rozwoju kompetencji społecznych Zakład zorganizował cykl spotkań integracyjnych, w tym uroczystą Wigilię, śniadanie wielkanocne, obchody 4-lecia

działalności ZAZ, udział w olimpiadzie organizowanej przez zaprzyjaźniony ZAZ w Białych Błotach oraz piknik integracyjny po dołączeniu nowych pracowników. W przygotowania aktywnie zaangażował się cały zespół, co sprzyjało budowaniu więzi i współpracy.

Równolegle realizowany był program podnoszenia kwalifikacji zawodowych i ogólnych. Pracownicy uczestniczyli w szkoleniach z zakresu BHP, pierwszej pomocy przedmedycznej, obsługi kasy fiskalnej, profesjonalnej obsługi klienta, profesjonalnego sprzętania przestrzeni i poradnictwa motywacyjno-zawodowego. Rozwijano także umiejętności artystyczne podczas warsztatów tworzenia stroików wielkanocnych oraz bożonarodzeniowych.

2. INICJOWANIE, PROWADZENIE I WSPIERANIE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPEWNIENIE DOSTĘPNOŚCI OSOBOM Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI DO PRZESTRZENI PUBLICZNEJ, URZĘDÓW, INSTYTUCJI I DÓBR KULTURY, SPORTU I REKREACJI, EDUKACJI CZY RYNKU PRACY.

W ramach Biura Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami działa Koordynator ds. dostępności, którego wspiera Zespół ds. Dostępności. Najważniejsze działania przeprowadzone w ubiegłym roku to:

- **2. Płocka Konferencja o Dostępności** „Płock dla wszystkich. Dostępna kultura”, 9.10.2025 r.

W mediotece Książnicy Płockiej spotkali się przedstawiciele urzędów, instytucji i środowiska kultury z Płocka, powiatu płockiego i Północnego Mazowsza. Rozmawiano o zapewnieniu swobodnego udziału w kulturze wszystkim obywatelom, popularyzowano dobre praktyki, skuteczne i innowacyjne działania, dzięki którym w życiu kulturalnym naszych miast i miasteczek może uczestniczyć każdy. Pokazano też sztukę tworzoną przez artystów nieprofesjonalnych i z niepełnosprawnością.

W ramach konferencji odbyły się wystąpienia ekspertów i praktyków dostępności, panel dyskusyjny o audiodeskrypcji. Wystąpili m.in.: Anna Żórawska, prezeska Fundacji Kultury bez Barrier, Renata Nych, prezeska Mazowieckiego Stowarzyszenia Pracy Dla Niepełnosprawnych „De Facto” i dyrektorka Festiwal Kultury i Sztuki dla Osób Niewidomych oraz językoznawca i specjalista od języka równościowego Krystian Kamiński z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Poruszyli tematy organizacji dostępnych wydarzeń kulturalnych, audiodeskrypcji i inkluzywnego języka. Płock reprezentowała dyrektorka Książnicy Płockiej dr Joanna Banasiak oraz Milena Kolibczyńska z Muzeum Mazowieckiego, które omówiły podejście swoich instytucji do dostępności i wdrożone rozwiązania. Z kolei o sztuce, którą tworzą osoby ze szczególnymi potrzebami opowiedział Radosław Łabarzewski, animator kultury, organizator wystaw i przeglądów filmowych o sztuce outsiders i art brut, pracownik Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki.

- wprowadzenie usługi tłumacza języka migowego on-line w Biurach Obsługi

Klienta UMP oraz na stronie www.plock.eu,

- współorganizacja dwóch szkoleń pn. „Dostępność we wnioskach grantowych” dla pracowników UMP oraz organizacji pozarządowych działających na terenie miasta Płocka,
- konsultowanie zapewnienia dostępności architektonicznej i informacyjno-komunikacyjnej w remontowanych i nowo powstałych budynkach Urzędu Miasta Płocka, m.in. w nowym skrzydle Urzędu Stanu Cywilnego,
- prace nad wprowadzeniem dostępnościowych rozwiązań w koncepcjach i projektach przebudowy auli i Biura Obsługi Klienta UMP.

W 2025 r. przeprowadzonych zostało w Płocku szereg inwestycji, które miały na celu dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami i likwidację barier (m.in. architektonicznych, informacyjno-komunikacyjnych, cyfrowych, transportowych i społecznych).

Za następujące zadania odpowiadał Wydział Inwestycji w urzędzie miasta:

1. W ramach zadania „Zagospodarowanie terenu po pływalni miejskiej przy Alei Kobylińskiego - prace przygotowawcze” zagospodarowano teren po pływalni „Kobylanka” na parking. Dla osób z niepełnosprawnościami udostępniono siedem stanowisk.
2. Przy przebudowie ulic Gronowa i Zakole stworzono ciągi pieszo-jezdne, tzn. bez żadnych progów utrudniających dostęp do zlokalizowanych tam posesji.
3. W ramach zadania pn. „Modernizacja energetyczna Zespołu Szkół Ekonomiczno-Kupieckich im. L. Krzywickiego przy ul. Nowowiejskiego 4 w Płocku”, w celu likwidacji barier architektonicznych i komunikacyjnych, wykonany został podjazd dla wózków przy wejściu głównym do budynku oraz zamontowano platformę w korytarzu wejścia głównego.
4. Nowy budynek Urzędu Stanu Cywilnego jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami: zamontowano windę osobową, przygotowano dostosowaną toaletę, przystosowano pomieszczenia do obsługi klientów poruszających się na wózkach.
5. W ramach inwestycji pn. „Adaptacja budynku przy ul. Warszawskiej 5 w Płocku na potrzeby Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej” został zamontowany podnośnik dla osób z niepełnosprawnościami przy schodach zewnętrznych, na parkingu wykonano miejsce przeznaczone dla osób z niepełnosprawnościami, chodniki ukształtowano bez barier (zamiast schodów zastosowano pochylnie), a w samym budynku wykonano toaletę dostosowaną oraz przejścia bezprogowe.
6. W ramach zadania „Modernizacja energetyczna Zespołu Szkół Budowlanych nr 1 w Płocku, ul. Mościckiego 4” wykonano podjazd dla wózków przy wejściu głównym do budynku.

Działania w zakresie poprawy i dostosowania infrastruktury drogowej prowadził Miejski Zarząd Dróg w Płocku.

Tabela 8. Działania mające na celu poprawę infrastruktury drogowej, wykonane przez Miejski Zarząd Dróg

Lp.	Lokalizacja	Działania jakie realizował
1.	ul. Marii Konopnickiej	Na dwóch sugerowanych przejściach dla pieszych,

		przy ul. Kredytowej i ul. Słowackiego, obustronnie zaniżono krawężniki oraz zamontowano płytki ostrzegawcze dla osób niewidomych i niedowidzących. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy.
2.	al. Armii Krajowej	Na wszystkich przejściach dla pieszych przez al. Armii Krajowej po stronie remontowanego chodnika zaniżono krawężniki, zamontowano żółte płytki ostrzegawcze z wypustkami dla osób niedowidzących. Chodnik dostosowano wysokościowo do zjazdów z ulicy poprzez obustronne obniżenie krawężnika.
3.	ul. Przemysłowa	Przy przejściach dla pieszych obniżono obustronnie krawężnik i zamontowano płytki ostrzegawcze. Chodnik dostosowano wysokościowo do zjazdów z ulicy poprzez obniżenie krawężnika. Wykonano 5 stanowisk postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w zatokach wraz z obniżeniem krawężnika i placem manewrowym dla wózka dla połączenia z chodnikiem. Na peronach przystanków autobusowych, jako linia ostrzegawcza, zamontowano żółte płytki z wypustkami oraz zastosowano krawężniki peronowe ułatwiające wejście do autobusu.
4.	ul. Podgórze/Liściasta	Na wszystkich sugerowanych przejściach dla pieszych obustronnie zaniżono krawężniki, zamontowano płytki ostrzegawcze z wypustkami. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy.
5.	ul. Dobrzyńska / Mościckiego	Montaż sygnalizacji akustycznej na skrzyżowaniu Dobrzyńska-Mościckiego.
6.	al. Piłsudskiego	Montaż sygnalizacji świetlnej wraz z sygnalizatorami akustycznymi na przejściu dla pieszych przez al. Piłsudskiego
7.	ul. Maneżowa – od ulicy Strzeleckiej do ulicy 8 Pułku Artylerii Lekkiej	Przejścia dla pieszych: obniżenie krawężnika oraz płytki ostrzegawcze. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy. Wykonano cztery stanowiska postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
8.	ul. 8 Pułku Artylerii Lekkiej – od ul. Maneżowej do ul. Ułańskiej	Jednostronny chodnik będący ciągiem pieszym dostosowano do wszystkich zjazdów z ulicy.
9.	ul. Góry - od ulicy Kutnowskiej do ulicy Przyszkolnej	Na przejściach dla pieszych obniżono krawężniki oraz zamontowano płytki ostrzegawcze dla osób niewidomych i niedowidzących. Chodnik oraz drogę dla rowerów dostosowano do zjazdów z ulicy.

		Na peronie przystanku autobusowego, jako linia ostrzegawcza, zamontowano płytki ostrzegawcze.
10.	ul. Browarna - od Trasy ks. Popiełuszki do granicy miasta	Na przejściach dla pieszych obniżono krawężnik oraz założono płytki ostrzegawcze. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy.
11.	ul. Strzelecka - od al. Piłsudskiego do ul. Powstańców Styczniowych	Przejścia dla pieszych: obniżenie krawężnika oraz obustronne płytki ostrzegawcze. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy. Wykonano jedno stanowisko postojowe dla osób z niepełnosprawnościami.
12.	ul. Powstańców Styczniowych - od ulicy Strzeleckiej do drogi wewnętrznej UMP	Przejście dla pieszych: obniżenie krawężnika oraz płytki ostrzegawcze. Chodnik dostosowano do zjazdów z ulicy.

Wydział Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Płocka podjął liczne działania w zakresie sporządzenia projektów edukacyjnych i inwestycyjnych, które miały wpływ na sytuację osób z niepełnosprawnościami.

Tabela 9. Zestawienie projektów edukacyjnych i inwestycyjnych realizowanych przez Wydział Funduszy Europejskich

Lp.	Tytuł projektu	Termin realizacji	Dofinansowanie (wartość, źródło)	Całkowita wartość projektu	Liczba osób, które uzyskały wsparcie	Wpływ projektu na sytuację osób z niepełnosprawnościami
1	Ochrona bioróżnorodności na terenie Miasta Płocka poprzez tworzenie zielonych przestrzeni publicznych	1.07.2024-31.12.2026	3 952 639,17 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet FEMA.02 Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza, Działanie FEMA.02.07 Bioróżnorodność, Typ projektu: Ochrona różnorodności biologicznej i rodzimych gatunków roślinnych i zwierzęcych na terenach miejskich i pozamiejskich	14 802 583,75 zł	Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa	Przedmiotem projektu są działania na rzecz ochrony różnorodności biologicznej poprzez tworzenie zielonych przestrzeni publicznych oraz edukacja ekologiczna społeczeństwa. Infrastruktura powstała w wyniku projektu będzie otwarta i ogólnodostępna. Zastosowane elementy małej architektury np.: ławeczki, umożliwią osobom w każdym wieku skorzystanie z efektów projektu. Ponadto projekt zakłada przeprowadzenie akcji edukacyjnej, mającej na celu kształtowanie ekologicznych postaw i odpowiedzialności wobec środowiska naturalnego, co jest niezwykle ważne dla przyszłości naszej planety.
2	Zielony transport publiczny dla Płocka – zakup 18 sztuk autobusów wodorowych	3.10.2024-30.06.2026	57 384 000,00 zł Program priorytetowy „Zielony transport publiczny”, Inwestycja: G 1.3.2 Zeroemisyjny transport zbiorowy (autobusy) w ramach	70 582 320,00 zł	Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa	Przedmiotem projektu jest zakup 18 sztuk autobusów wodorowych typu MAXI, napędzanych wyłącznie silnikiem elektrycznym wykorzystującym do napędu energię elektryczną wytworzoną z wodoru w ogniwie paliwowym zainstalowanym w autobusie oraz z zabudowanego w autobusie magazynu energii elektrycznej z zasilaniem silnika równolegle z obu źródeł lub niezależnie. W projekcie uwzględniono potrzeby osób

			Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności			niepełnosprawnych, zgodnie z założeniem, że osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej, spowodowanej niepełnosprawnością, wiekiem lub jakimkolwiek innym czynnikiem, powinny mieć możliwość korzystania z usług transportu autobusowego porównywalną z możliwością, jaką mają pozostali obywatele. Osoby niepełnosprawne i osoby o ograniczonej sprawności ruchowej mają takie same jak wszyscy inni obywatele prawa do swobodnego przemieszczania się, do wolności wyboru oraz do niedyskryminacji. Autobusy kupowane w ramach przedmiotowego projektu będą zatem dostosowane do obsługi osób o ograniczonej możliwości poruszania się (w tym także do osób niedosłyszących, niedowidzących, słabowidzących). W autobusach uwzględniona będzie przestrzeń dla osób niepełnosprawnych. Elementy specyfikacji wszystkich 18 kupowanych autobusów, poprawiające obsługę osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej sprawności to: pojazdy w pełni niskopodłogowe z rampą dla wózków i miejscem do umiejscowienia wózka w pojeździe; system zapowiedzi głosowych umożliwiający korzystanie z komunikacji osobom niewidomym i niedowidzącym; wyposażenie w tablice kierunkowe dostosowane do potrzeb osób niedowidzących.
3	Rozwój infrastruktury mobilności indywidualnej na terenie Miasta Płocka	01.05.2024 31.12.2027	66 950 980,99 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027	78 765 860,00 zł	Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa	Zakres rzeczowy projektu: działania na rzecz rozwoju infrastruktury mobilności indywidualnej na terenie Płocka poprzez budowę i przebudowę infrastruktury rowerowej i pieszej. Projekt przyczyni się do rozwoju aktywnej mobilności indywidualnej poprzez

			<p>Priorytet III Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu, Działanie FEMA.03.01 Mobilność miejska, Typ projektu: Infrastruktura rowerowa i piesza.</p>		<p>budowę i przebudowę bezpiecznej infrastruktury rowerowej i pieszej. Powstała w ramach projektu infrastruktura będzie dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w tym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt poprawi bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego. Wybudowana infrastruktura rowerowa i piesza będzie zapobiegała marginalizacji grup społecznych. Będą mogli z niej korzystać wszyscy bez względu na płeć, rasę, wyznanie czy stopień niepełnosprawności. W Projekcie zaplanowano udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, m.in.: nastąpi rozdzielanie miejsc, gdzie mogą poruszać się piesi od infrastruktury rowerowej, np. poprzez zastosowanie różnic poziomów (bez uskoków), opaski brukowej. Zaplanowana infrastruktura będzie posiadała oświetlenie. Jednocześnie, zgodnie z zapisami w PFU, przy projektowaniu infrastruktury wykonawca będzie zobowiązany zapewnić możliwość użytkowania obiektu przez osoby niepełnosprawne poprzez m.in.: poprzez unikanie stosowania barier architektonicznych i uskoków tj. połączenia nawierzchni w równym poziomie w rejonie przejść dla pieszych, miejsc postojowych oraz w ciągu chodników; zaprojektowania odpowiedniego pochylenia ciągów pieszych; projektowane urządzenia umieszczone w chodniku, a w szczególności podpory znaków drogowych i słupy oświetleniowe, mają być tak usytuować aby nie utrudniały jego użytkowania.</p>
--	--	--	---	--	--

4	Budowa i przebudowa infrastruktury transportu publicznego na terenie miasta Płocka	01.02.2025 31.12.2027	19 901 747,00 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet III „Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu”, Działanie 3.1 Mobilność miejska.	29 395 120,00 zł	Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa	Zakres rzeczowy projektu obejmuje: budowę i przebudowę sieci infrastruktury przystankowej wraz z niezbędnym wyposażeniem oraz przebudowę węzła przesiadkowego transportu publicznego - pętli autobusowej wraz z układem komunikacyjnym w ciągu Al. Jana Pawła II. Zakres projektu uwzględnia m.in: oświetlenie wewnątrz wiat przystankowych, wyposażenie tablic systemu DIP w moduł zapowiedzi głosowych, aktywowany systemem radiowym z pilota oraz przy pomocy przycisku umieszczonego na konstrukcji wsporczej tablicy. Rolą zapowiedzi głosowych jest czytanie wyświetlanego tekstu (informacji o numerze linii i kierunku jazdy, godzinie/minutach przybycia pojazdu, odczytywanej chronologicznie rozpoczynając od autobusów, które przyjadą najwcześniej). Pozwoli to osobom niewidomym lub słabowidzącym na skorzystanie z infrastruktury. Każda tablica zostanie wyposażona w softwarowy moduł syntezy mowy; doposażenie 8 istniejących konstrukcji wiat w przycisk, uruchamiający zapowiedzi głosowego tablic systemu DIP; biletomaty stacjonarne będą urządzeniami w pełni dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz osób z ograniczeniami ruchu i wzr.; modernizację i rozbudowę systemu monitoringu przystanków; w ramach przebudowy węzła przesiadkowego przewidziano: a) szerokość chodnika 2 m, pochylenia podłużne dróg dla pieszych nie większe niż 6%, przejścia dla pieszych wyposażone w rampy krawężnikowe i system
---	--	--------------------------	---	------------------	---	--

						fakturowych oznaczeń nawierzchni w postaci płytek, b) przystanki autobusowe wyposażone w krawężniki przystankowe/peronowe wykonane z betonu polimeryzowanego o powierzchni górnej antypoślizgowej z wypustkami trapezowymi wyczuwalnymi dla osób niedowidzących. Wysokość krawężników dopasowana jest do platform autobusów niskopodwoziowych, co ułatwia wsiadanie i wysiadanie osobom z ograniczoną sprawnością ruchową i osobą poruszającym się na wózkach inwalidzkich.
5	Rozwój infrastruktury edukacji zawodowej w Zespole Szkół Technicznych w Płocku	01.03.2025 31.12.2026	7 426 042,00 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet V Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu, Działanie 5.3 Infrastruktura w edukacji zawodowej, Typ projektów Rozwój nowoczesnej infrastruktury w zakresie edukacji zawodowe	10 865 435,00 zł	Użytkownikami będą głównie uczniowie Zespołu Szkół Technicznych w Płocku w tym uczniowie ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami	Przedmiotem projektu są działania mające na celu modernizację budynków warsztatów szkolnych i zakup wyposażenia. Budynki oraz teren do nich przyległy będą zaprojektowane i wykonane zgodnie ze "Standardem architektonicznym" stanowiącym część załącznika nr 2 do "Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027". Ponadto w ramach projektu wprowadzono dodatkowe udogodnienia dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które przyczynią się do zwiększenia dostępności infrastruktury edukacji zawodowej, tj. zaplanowano działania w zakresie szerszym niż określony w ww. Standardach, wynikające z zaleceń w ramach Modelu Dostępnej Szkoły (z uwzględnieniem perspektywy budynków istniejących pełniących funkcję warsztatów szkolnych). Wszelkie narożniki, wystające elementy konstrukcyjne czy wysunięte ściany będą zabezpieczone i oznaczone w kontrastowym kolorem, wejście główne do budynków będzie łatwo rozpoznawalne dzięki

						zmianie materiału na elewacji, wejścia do pomieszczeń ogólnodostępnych oraz drzwi, które znajdują się na trasach ewakuacyjnych będą wyróżniały się na tle otoczenia, będą łatwe w obsłudze i będą mają odpowiednią formę, wymiar i elementy budowy. Wszystkie budynki objęte zakresem projektu są jednokondygnacyjne, wyjścia do budynków będą dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przewidziano szatnie dla uczniów: męskie i damskie z natryskami przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zaplanowano wyposażenie budynków w plany tyflograficzne, pętle indukcyjne oraz materac ewakuacyjny. Przewidziany do zakup sprzętu ICT będzie przystosowany dla osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi tj. będzie posiadał klawiaturę dla słabowidzących, trackball, duży monitor (8 stanowiska). Zmodernizowana infrastruktura szkoły kształcącej na poziomie ponadpodstawowych będzie w równym stopniu dostępna dla wszystkich użytkowników.
6	Dostosowanie LO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku do potrzeb osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	01.01.2025 31.12.2026	1 459 682,08 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet FEMA.05 Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu, Działanie FEMA.05.01 Dostępność szkół dla	1 717 273,06 zł	Użytkownikami będą głównie uczniowie LO im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku, w tym uczniowie ze szczególnymi potrzebami, w tym z	Przedmiotem projektu są działania mające na celu dostosowanie LO Małachowskiego do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i jest to jeden z pierwszych etapów dostosowywania placówki do standardów wynikających z Modelu Dostępnej Szkoły. W ramach prac budowlanych przewidziano wykonanie nowego wejścia do sali gimnastycznej dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych, ponadto planuje się wymianę wyeksploatowanej platformy schodowej przy wejściu głównym do obiektów Liceum. Założono wykonanie oznaczeń

			osób ze specjalnymi potrzebami		niepełnosprawnościami	schodów, zakup krzeseł ewakuacyjnych i pętli indukcyjnych. W ramach remontu i wyposażenia sali gimnastycznej przewidziano szereg elementów uwzględniających specjalne potrzeby edukacyjne uczniów np.: nowe drabinki gimnastyczne - umożliwiające trening różnych partii mięśniowych oraz prowadzenie rehabilitacji ruchowej i mięśniowej, ścianka wspinaczkowa – przyrząd angażujący mięśnie głębokie odpowiadające za prawidłową podstawę ciała, koordynację wzrokowo-ruchową, maty wygłuszające – pozwalające ograniczyć hałas i stworzyć przestrzeń sensoryczną przyjazną dla uczniów z ASD, nagłośnienie z centralą sterującą w magazynku – umożliwiające prowadzenie zajęć o charakterze relaksacyjnym, z wykorzystaniem muzyki wyciszającej, pozwalającej na bezpieczną regulację emocji uczniów. Zmodernizowana infrastruktura szkoły kształcącej na poziomie ponadpodstawowych będzie w równym stopniu dostępna dla wszystkich użytkowników.
7	Renowacja i modernizacja budynków Szkoły Podstawowej nr 6 w Płocku	01.12.2023 31.12.2026	2 848 210,92 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet IX Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim, Działanie 9.1	3 350 836,44 zł	Użytkownikami będą głównie uczniowie Szkoły Podstawowej nr 6 w Płocku w tym uczniowie ze szczególnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami	Przedmiotem projektu są działania związane z renowacją i modernizacją budynków Szkoły Podstawowej nr 6 w Płocku: zabytkowej części budynku głównego, sali gimnastycznej oraz remontu dwóch pracowni przedmiotowych. Projekt jest jednym z pierwszych etapów dostosowywania placówki dla osób ze szczególnymi potrzebami. W ramach prac budowlanych przewidziano wykonanie nowego wejścia z pochylnią zewnętrzną do sali gimnastycznej dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach prac

			Rewitalizacja miast, Typ projektów: Rewitalizacja obszarów zdegradowanych			przewidziano wyposażenie sali gimnastycznej w elementy uwzględniające specjalne potrzeby uczniów np.: nowe drabinki gimnastyczne - umożliwiające trening różnych partii mięśniowych oraz prowadzenie rehabilitacji ruchowej i mięśniowej. Zmodernizowana infrastruktura szkoły kształcącej na poziomie podstawowym będzie w równym stopniu dostępna dla wszystkich użytkowników. Obiekty Szkoły służą także działań integrującym i aktywizującym lokalną społeczność. Wykonanie wejścia do sali gimnastycznej z zachowaniem zasad dostępności zwiększa możliwość udziału w wydarzeniach osób ze szczególnymi potrzebami.
8	Przebudowa i wyposażenie budynku przy ul. Mościckiego w Płocku na potrzeby utworzenia i funkcjonowania Centrum Wsparcia Społecznego	02.01.2025 31.12.2026	4 087 821,95 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet V Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu, Działanie 5.5 Infrastruktura społeczna, Typ projektu Tworzenie infrastruktury społecznej w ramach instytucjonalizacji usług i reintegracji	7 034 223,85 zł	Użytkownikami będą głównie osoby korzystające z Domu dziennego pobytu dla osób w wieku 60+ oraz mieszkańców tzw. mieszkań wspomaganych	Przedmiotem projektu jest przebudowa, rozbudowa i wyposażenie budynku z przeznaczeniem na Centrum Wsparcia Społecznego obejmującego: Dom dziennego pobytu dla osób w wieku 60+ oraz mieszkania wspomagane. Obiekt, zarówno z części dziennego pobytu jak i mieszkań wspomaganych, zostanie w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co jest odpowiedzią na potrzebę zdefiniowaną w ramach opracowanej diagnozy potrzeb. Dostępność budynku zostanie zapewniona przez platformę dla niepełnosprawnych zapewniającą dostępność poziomu parteru oraz windę zapewniającą dostępność I i II piętra. Mieszkania wspomagane są przeznaczone dla osób znajdujących w szczególnej sytuacji życiowej, dlatego w ramach projektu przewidziano podstawowe wyposażenie mieszkań wspomaganych i części wspólnych

			społecznej			<p>takich jak świetlica, pralnia czy pokój wyciszeń, pozwalające na ich funkcjonowanie. Projekt zakłada też wyposażenie niezbędne do funkcjonowania domu dziennego pobytu. Celem tych działań jest zapewnienie równego dostępu do usług społecznych oraz możliwości korzystania z praw publicznych na równych zasadach. Centrum Wsparcia Społecznego (CWS) będące efektem projektu pozwoli na zapewnienie poczucia bezpieczeństwa jego użytkownikom, będzie miejscem integracji i kształtowania umiejętności, tworzenia więzi społecznych oraz wzajemnego wsparcia i pomocy.</p>
9	<p>Budowa ulicy Przemysłowej - II etap obwodnicy północno - zachodniej miasta Płocka</p>	<p>01.01.2025 31.12.2026</p>	<p>24 999 520,00 zł</p> <p>Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027</p> <p>Priorytet IV – Fundusze Europejskie dla lepiej połączonego i dostępnego Mazowsza, Działanie 4.1 – Transport regionalny i lokalny, Typ projektów – Budowa i przebudowa dróg powiatowych i gminnych</p>	<p>52 853 820,92 zł</p>	<p>Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa</p>	<p>Przedmiotem projektu są działania na rzecz rozwoju transportu regionalnego i lokalnego poprzez budowę nowego odcinka ul. Przemysłowej - II etapu obwodnicy północno – zachodniej miasta Płocka. Projekt przyczyni się do poprawy stopnia skomunikowania bezpośredniego otoczenia drogi zarówno pod względem ruchu mechanicznego, jak i pieszego. Realizacja projektu spowoduje zdecydowaną poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych rowerzystów i osób niepełnosprawnych poprzez odseparowanie ruchu pieszego od samochodowego poprzez chodniki i wyznaczenie przejść dla pieszych oraz ciągi rowerowe. Projekt poprawi bezpieczeństwo wszystkich uczestników ruchu drogowego. Wybudowana infrastruktura drogowa będzie zapobiegała marginalizacji grup społecznych. Będą mogli z niej korzystać wszyscy bez względu na płeć, rasę, wyznanie czy stopień niepełnosprawności. W Projekcie zapewniono udogodnienia dla szczególnych</p>

						<p>grup osób z niepełnosprawnościami, m.in.: obniżono krawężniki na przejściach dla pieszych, zastosowano normatywne spadki podłużne i poprzeczne na chodnikach i w obrębie zatok autobusowych, zaprojektowano odpowiednie oznakowania krawędzi przejść dla pieszych, chodników i zatok autobusowych żółtymi płytami prowadzącymi i ostrzegającymi z wypustkami przeznaczonymi dla osób niewidomych lub słabowidzących. Rozwiązania te łącznie zapewniają swobodę poruszania się osobom na wózkach inwalidzkich. Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych poprzez zastosowanie łagodnych zjazdów z przebudowywanej drogi, niestosowania wysokich krawężników. Wykonane zostaną podjazdy przy przejściach dla pieszych przez co ułatwione będzie poruszanie się osób niepełnosprawnych.</p>
10	Zeroemisyjny transport publiczny dla Płocka – zakup autobusów elektrycznych	01.01.2025 31.12.2027	30 000 000,00 zł	43 411 764,71 zł	Projekt realizowany dla ogółu społeczeństwa	<p>Zakres projektu obejmuje zakup 11 szt. autobusów elektrycznych 7szt. 10-metrowych (kl. MIDI) i 4 szt. 18-metrowych (kl. MEGA) napędzanych wyłącznie silnikiem elektrycznym zasilanym z akumulatorów trakcyjnych. Projekt przyczyni się do rozwoju mobilności miejskiej poprzez zakup zeroemisyjnego taboru dla potrzeb komunikacji publicznej. Przystosowanie autobusów dla osób z niepełnosprawnościami oraz osób z ograniczeniami w poruszaniu zapewnią: 1.dwie zatoki na wózki (jedna na wózek dla osoby niepełnosprawnej, druga na wózek dziecięcy), o wymiarach 750 szerokości i 1300 mm długości, zgodnie</p>

			<p>Mobilność miejska, Typ projektu: Ekologiczny i konkurencyjny transport publiczny.</p>		<p>z wymogami Regulaminu nr 107 EKG ONZ lub jedno połączone miejsce na oba wózki, ale w takim przypadku miejsce musi posiadać oznakowanie w formie piktogramów umieszczonych w wykładzinie pojazdu; 2.miejsce na wózek inwalidzki wyposażone w pasy bezpieczeństwa; 3.na ścianie lub barierce obok miejsc na wózki zostaną umieszczone dodatkowe przyciski sygnalizujące kierowcy o zamiarze wysiadania przez osobę niepełnosprawną i związaną z tym koniecznością opuszczenia rampy;</p> <p>4. w środkowych (drugich) drzwiach zamontowana będzie rampa do wjazdu (zjazdu) wózka dla osób niepełnosprawnych, o nośności min. 300 kg. Autobusy będą w całości niskopodłogowe na całej długości, bez stopni pośrednich na podłodze, w przejściu środkowym oraz w drzwiach, co gwarantuje możliwość podróżowania osobom z ograniczoną sprawnością ruchową. Będą posiadały jeden stopień w każdych drzwiach, maks. wysokość stopnia (podłogi) na progu drzwi – 340 mm. System informacji pasażerskiej będzie składał się z elektronicznych zewnętrznych wyświetlaczy kierunkowych z oznaczeniem nazwy/numeru linii oraz kierunku jazdy, tablic elektronicznych lub monitorów elektronicznych stanowiących element informacji pasażerskiej wewnątrz pojazdu, systemu głosowego zapowiadania nazw przystanków wewnątrz pojazdu oraz zewnętrznego systemu głosowego informującego o nazwie linii oraz kierunku jazdy. Autobusy będą dostosowane do obsługi osób o ograniczonej możliwości</p>
--	--	--	--	--	---

						poruszania się (w tym także do osób niedosłyszących, niedowidzących, słabowidzących).
11	Nasze zadanie - aktywne włączanie	01.09.2025 31.07.2027	729 273,36 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet VII Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu, Działanie 7.2 Wzmocnienie kompetencji uczniów	776 873,36 zł	25 osób z niepełnosprawnościami	<p>Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania w społeczności szkolnej uczniów Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Płocku, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz z niepełnosprawnościami, wsparcie nauczycieli szkoły poprzez realizację wybranych elementów standardu dostępności edukacyjno-społecznej w oparciu o model „Dostępna szkoła” wypracowany w ramach POWER 2014-2020, do 31.07.2027 r.</p> <p>Wnioskodawca (Gmina-Miasto Płock) i SP nr 3 w Płocku umożliwiają wszystkim osobom sprawiedliwe, pełne uczestnictwo w projekcie na podstawie kryteriów rekrutacji bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną.</p> <p>Grupę docelową stanowią osoby ze specjalnymi potrzebami w tym z niepełnosprawnościami takimi jak np. niepełnosprawność ruchowa, niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim, niedosłuch, uczniowie słabo widzący, niepełnosprawność z autyzmem.</p> <p>W zależności od posiadanych dysfunkcji osobom tym zapewniona jest pomoc w postaci bezpłatnych dodatkowych zajęć specjalistycznych.</p> <p>W projekcie wsparcie uzyskało 25 uczniów z niepełnosprawnościami. Uczniowie od 2025 r. uczestniczą w dodatkowej ofercie m.in. w zajęciach integracji sensorycznej, korekcyjno-</p>

						kompensacyjnych, logopedycznych oraz w treningu emocjonalno-społecznym.
12	Kompleksowe wsparcie - daje oparcie	01.06.2024 30.04.2026	671 882,50 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet VII Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu, Działanie 7.2 Wzmocnienie kompetencji uczniów	746 588,50 zł	4 osoby z niepełnosprawnościami	Celem głównym projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia 48 uczniów Zespołu Szkół Budowlanych nr 1 w Płocku oraz podniesienie potencjału zawodowego 6 nauczycieli szkoły. W projekcie uczestniczą uczniowie, w tym z niepełnosprawnościami. Gmina-Miasto Płock na każdym etapie projektu zapewnia wszystkim osobom bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia, umożliwi sprawiedliwe i pełne uczestnictwo w projekcie na podstawie kryteriów rekrutacji, zgodnie ze standardami dostępności i Art.9 Roz.2021/1060. Na podstawie rozmów/ankiet z uczniami wyłoniono potencjalną grupę docelową i zdiagnozowano potrzeby wynikające z niepełnosprawności. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami oraz z niepełnosprawnościami bez barier mogą korzystać z projektu. W projekcie wsparcie uzyskały obecnie 4 osoby z niepełnosprawnościami. Uczniowie Ci uczestniczyli w zajęciach z chemii, stażach uczniowskich, doradztwie zawodowym oraz zajęciach specjalistycznych.
13	Płocki Lokalny Ośrodek Wiedzy i Edukacji	01.04.2024 31.07.2025	310 162,80 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027	330 000,00 zł	20 osób z niepełnosprawnościami	Celem głównym projektu była aktywizacja edukacyjna min. 213 osób dorosłych poprzez utworzenie i prowadzenie przy Szkole Podstawowej nr 20 im. Władysława Broniewskiego w Płocku Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji w okresie 01.04.2024 r. –

			Priorytet VII Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu, Działanie 7.5 Edukacja osób dorosłych poza PSF			31.07.2025 r. Gmina-Miasto Płock umożliwiła wszystkim osobom, bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę lub pochodzenie etniczne, wyznawaną religię lub światopogląd, orientację seksualną, sprawiedliwe, pełne uczestnictwo w projekcie na podstawie kryteriów rekrutacji. Podczas rekrutacji chęć udziału w projekcie wyraziło 20 osób z niepełnosprawnościami. Dla osób tych prowadzono cykliczne zajęcia ruchowe.
14	Dostępni cyfrowo – utworzenie Klubu Rozwoju Cyfrowego w Płocku	01.03.2025 30.06.2027	369 092,90 zł Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027 Priorytet I, Działanie 1.9 Rozwój kompetencji cyfrowych	479 996,25 zł	22 osoby z niepełnospraw nościami	Celem projektu jest podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych u 269 mieszkańców Płocka poprzez utworzenie Klubu Rozwoju Cyfrowego (KRC) w Płocku w okresie od 01.03.2025 r. do 30.06.2027 r. Są to działania niezbędne do wyrównania dysproporcji w zakresie kompetencji cyfrowych. Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu. Zakres projektu charakteryzuje pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Działania podjęte w ramach projektu prowadzone są zarówno w grupie jak i indywidualnie, programy zajęć, formy i środki przekazu dostosowywane są do szczególnych potrzeb odbiorców. Oferta realizowana jest w budynku dostępnym architektonicznie i dotyczy podniesienia zakresu kompetencji cyfrowych mieszkańców Płocka oraz regionu. Już 22 osoby z niepełnosprawnościami uzyskały wsparcie. Uczestniczyły m.in. w

						spotkaniach konsultacyjnych mających na celu kształtowanie kompetencji cyfrowych (np. obsługa laptopa, nabycie umiejętności fotografowania smartfonem, możliwość korzystania z dowodu cyfrowego i podglądu e-recepty w aplikacji m-Obywatelu, media społecznościowe itp.).
15	Szansa na sukces	01.05.2024 31.03.2026	929 444,50 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Priorytet VII Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu, Działanie 7.2 Wzmocnienie kompetencji uczniów	1 032 833,50 zł	1 osoba z niepełnosprawnościami	Celem projektu jest zwiększenie zdolności do zatrudnienia 48 uczniów i uczennic, w tym 30 uczniów i uczennic (24 kobiet i 6 mężczyzn) Technikum nr 4 i 18 uczniów i uczennic (14 kobiet i 4 mężczyzn) Branżowej Szkoły I stopnia Zespołu Szkół Usług i Przedsiębiorczości w Płocku poprzez realizację dodatkowych form wsparcia w zakresie budowania i rozwoju kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy oraz rozwijania współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły w okresie realizacji projektu tj. od 01.05.2024 r. do 31.03.2026 r. Projekt jest skierowany do uczniów Zespołu Szkół Usług i Przedsiębiorczości w Płocku w tym uczniów z niepełnosprawnościami. Na 2025 rok ze wsparcia skorzystała 1 osoba z niepełnosprawnościami uczestnicząc w zajęciach dot. kształtowania kompetencji kluczowych, doradztwie zawodowym, wyjazdach zawodoznawczych, wizytach eksperckich oraz w stażu.
16	A ja lubię, moją szkołę	01.01.2025 31.12.2026	719 087,25 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027	798 986,25 zł	5 osób z niepełnosprawnościami	Głównym celem projektu jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości kształcenia w Szkole Podstawowej nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Płocku oraz w Szkole Podstawowej nr 6 im. Druha Wacława Milke w Płocku dla 292 uczniów w zakresie rozwoju

			<p>Priorytet VII Fundusze Europejskie dla nowoczesnej i dostępnej edukacji na Mazowszu, Działanie 7.2 Wzmocnienie kompetencji uczniów</p>			<p>kompetencji kluczowych, społecznych i społeczno-emocjonalnych poprzez realizację zajęć oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych 40 nauczycieli poprzez realizację szkoleń w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2026r</p> <p>W projekcie udział biorą uczniowie ww. placówek w tym uczniowie z niepełnosprawnościami. W projekcie uzyskało wsparcie 5 osób z niepełnosprawnościami. Uczniowie Ci uczestniczyli w zajęciach takich jak zajęcia wyrównawcze z matematyki i języka angielskiego, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz zajęcia rozwijające z informatyki.</p>
17	<p>Gotowi na samodzielność</p>	<p>01.09.2024 31.01.2026</p>	<p>418 023,63 zł</p> <p>Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027</p> <p>Priorytet VIII Fundusze Europejskie dla aktywnej integracji oraz rozwoju usług społecznych i zdrowotnych na Mazowszu, Działanie 8.6 Usługi społeczne na rzecz rodzin</p>	491 792,50 zł	<p>2 osoby z niepełnosprawnościami</p>	<p>Głównym celem projektu było zapobieganie procesom ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez wzmacnianie zdolności opiekuńczo – wychowawczych 20 osób sprawujących pieczę zastępczą, zdolności do usamodzielnienia się 28 wychowanków pieczy zastępczej oraz podniesienie kompetencji zawodowych 23 osób – kadry udzielającej wsparcia rodzinom zastępczym i dzieciom przebywających w systemie pieczy. Projekt zapewniał dostępność m.in. poprzez: stosowanie w rekrutacji stosowane kryteriów równościowych bez względu na niepełnosprawności. Ostatecznie w projekcie wsparcie uzyskały 2 osoby z niepełnosprawnościami w takich obszarach jak: superwizje dla pracowników Ośrodka Rodzinnej Pieczy Zastępczej, kurs prawo jazdy kategorii B, kurs wózek widłowy oraz szkolenia w zakresie kompetencji miękkich.</p>

18	Zakład Aktywności Zawodowej w Płocku – tu rozkręcamy kariery zawodowe	01.03.2025 31.01.2027	921 561,50 zł Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu	970 111,50 zł	10 osób z niepełnosprawnościami	Celem głównym: aktywizacja społeczna i zawodowa 10 osób z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym lub znacznym, poprzez realizację ścieżek reintegracji oraz rozszerzenie zakresu usług świadczonych przez Zakład Aktywności Zawodowej w Płocku w okresie od 1.12.2024 r. do 31.10.2026 r. Zakład w ramach projektu rozszerzył zakres swojej działalności o wypożyczalnię sprzętu ogrodniczego i czyszczącego, zwiększył zatrudnienie o 10 osób . Osoby te zdobywają doświadczenie i umiejętności zawodowe co ułatwi im w przyszłości zatrudnienie na otwartym rynku pracy a także na poprawę swojej obecnej sytuacji zawodowej i bytowej. Uczestnikom/uczestniczkom projektu zagwarantowanie zostało wsparcie poprzez wdrożenie kompleksowego i zindywidualizowanego programu z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej. Oprócz zatrudnienia uczestnicy projektu mają zagwarantowane szkolenia podnoszące kompetencje zawodowe (np. szkolenie z zakresu obsługi kas fiskalnych, z zakresu profesjonalnej obsługi klienta), poradnictwo motywacyjno-zawodowe a także zajęcia arteterapeutycznych, warsztaty - savoir vivre w życiu codziennym i zawodowym itp. ZAZ umożliwiał wszystkim osobom sprawiedliwe, pełne uczestnictwo w projekcie na podstawie określonych w projekcie kryteriów rekrutacji. Grupę docelową projektu stanowią wyłącznie osoby z niepełnosprawnościami. Osobom tym została zapewniona możliwość pracy zarobkowej którą są w stanie wykonywać.
----	---	--------------------------	--	---------------	---------------------------------	--

					<p>Budynek, w którym realizowana jest reintegracja spełnia standardy dostępności tj. m.in. posiada przy drzwiach wejściowych powierzchnię manewrową, podjazd dla wózków, drzwi wejściowe o szer. ponad 90 cm, korytarze płaskie o szerokości min.160 cm. Dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich dostępne są wszystkie pomieszczenia ZAZ. Wejścia do sal mają szer. 90 cm. Wszystkie klamki umieszczone na wysokości 110 cm. W budynku jest zainstalowana winda. Budynek ZAZ-u zlokalizowany jest w miejscu dostępnym komunikacyjnie (centrum miasta). Materiały informacyjne, promocyjne, rekrutacyjne, szkoleniowe są opracowywane w dostępnym formacie (m.in. zgodność ze stand. WCAG 2.1, tekst łatwy do czytania i prosty w przekazie). Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. W zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy nie istnieje sprzeczność pomiędzy zapisami projektu a wymogami w/w Konwencji. W ramach projektu i zgodnie z zasadami konwencji zakłada się: 1. poszanowanie przyrodzonej godności, autonomii osoby, w tym swobody dokonywania wyborów, a także poszanowanie niezależności osoby poprzez zapewnienie równych szans w ubieganiu się o udział w projekcie osób które z własnej woli i chęci chcą skorzystać z oferty; 2. niedyskryminację, równość szans, dostępność, równość mężczyzn i kobiet, poszanowanie odmienności i akceptacja osób niepełnosprawnych, będących częścią ludzkiej</p>
--	--	--	--	--	---

						<p>różnorodności oraz ludzkości; 3. pełny i skuteczny udział w społeczeństwie i integracja społeczna – zakres projektu służy aktywizacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Kluczową zasadą realizacji projektu jest ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania z praw człowieka i podstawowych wolności przez osoby z niepełnosprawnościami na równi ze wszystkimi innymi obywatelami.</p>
--	--	--	--	--	--	--

W 2025 r. **Wydział Promocji i Sportu** wdroży drugi etap systemu informacji turystyczno-promocyjnej pn. „Poznaj Historię” dla zabytkowych obiektów w naszym mieście. W 2024 r. tablicami z kodami QR oznakowano budynki leżące na Europejskim Szlaku Gotyku Ceglanego. W następnym r. takie tablice zostały wymienione na kolejnych 12 obiektach:

- Bazylika Katedralna,
- Sąd Okręgowy – Dawny Pałac Biskupi,
- Dom pod Opatrznością (Biblioteka im. Zielińskich),
- Odwach,
- Sanktuarium Bożego Miłosierdzia,
- Ratusz,
- Kamienica Barokowa przy ul. Stary Rynek 17,
- Kamienica Barokowa przy ul. Grodzkiej 2,
- Muzeum Mazowieckie,
- Książnica Płocka,
- Dom Rabina,
- Katedra i Klasztor Kościoła Starokatolickiego Mariawitów.

QR kody można łatwo odczytać dzięki smartfonowi i odsłuchać krótkie słuchowiska o poszczególnych miejscach. Co ważne, aby ich posłuchać nie jest potrzebne pobieranie aplikacji na telefon. Słuchowiska dostępne są również w języku angielskim. Obiekty historyczne stają się w ten sposób bardziej dostępne i atrakcyjne, co w efekcie zwiększy zainteresowanie historią ludzi oraz miejsc. Odsłuchać słuchowisk i zapoznać się z historią obiektów można również bezpośrednio poprzez stronę internetową www.poznajhistorie.pl

Pod koniec 2025 r. **Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna**, której Gmina-Miasto Płock jest członkiem, pozyskała dotację w wysokości 57 600 zł z Ministerstwa Sportu i Turystyki ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu „Turystyka bez barier. Edycja 2025” na zadanie pn.: „Płock – Dostępna Turystyka 2025”.

Celem projektu było przeszkolenie dwudziestoosobowej grupy przewodników turystycznych zrzeszonych przy PLOT z zakresu dostępności oferty turystycznej miasta dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym niepełnosprawnościami. W ramach zadania zorganizowano trzydniowe szkolenie w formie warsztatowej pn.: „Oswajanie dostępności”, poprowadzone przez specjalistów zrzeszonych przy Mazowieckim Stowarzyszeniu Pracy dla Niepełnosprawnych „De Facto”, które poświęcone było wszystkim obszarom dostępności z elementami audiodeskrypcji (AD), Polskiego Języka Migowego (PJM), oraz tekstów łatwych czytania i rozumienia (ETR).

W ramach projektu powstały:

1. Audiodeskrypcje osiem obiektów turystycznych o wiodącym znaczeniu historycznym i kulturalnym: Wzgórze Tumskie, Bazylika Katedralna, Muzeum Diecezjalne XIII – XV wiek, Plac Starego Rynku, Ratusz, Katedra Mariawicka, Małachowianka, plac Narutowicza. Audiodeskrypcje skonsultowane zostały z osobami niewidomymi i nagrane przez profesjonalnego lektora. W ramach działania powstały pliki mp3, z których wygenerowano kody QR do pobrania (na portalu turystycznym www.turystykaplock.eu i z broszury informacyjnej wykonanej w ramach projektu) przez ON za pomocą aplikacji telefonicznej. Link do strony

zawierającej wszystkie opracowane audiodeskrypcje:
<http://turystykaplock.eu/audioprzewodnik-po-plocku/>

2. Opracowania video dla Osób g/Głuchych osiem obiektów turystycznych: Wzgórze Tumskie, Bazylika Katedralna, Muzeum Diecezjalne XIII – XV wiek, Plac Starego Rynku, Ratusz, Katedra Mariawicka, Małachowianka, Plac Narutowicza. Powstały pliki video, z których zostały wygenerowane kody QR do pobrania na stronie [www.turystykaplock.eu](http://turystykaplock.eu) i z broszury stworzonej w ramach projektu za pomocą aplikacji telefonicznej. Link do opracowań PJM: <http://turystykaplock.eu/przewodnik-pjm-po-plocku/>
3. przedprzewodnik dla Osób w Spektrum i Niepełnosprawnością Intelktualną po ośmiu obiektach: Wzgórze Tumskie, Bazylika Katedralna, Muzeum Diecezjalne XIII – XV wiek, Plac Starego Rynku, Ratusz, Katedra Mariawicka, Małachowianka, Plac Narutowicza. Opracowane opisy zostały nagrane w pliku mp3, który za pomocą kodu QR można pobrać z broszury za pomocą telefonu oraz z portalu [www.turystykaplock.eu](http://turystykaplock.eu). Link do nagrań w ETR: <http://turystykaplock.eu/etr-po-plocku/>
4. broszura informacyjna zawierająca opis szlaku turystycznego po Płocku z kodami QR przekierowującymi na opracowane wcześniej obiekty turystyczne za pomocą audiodeskrypcji i PJM oraz przedprzewodnik napisany językiem prostym i łatwym do czytania i rozumienia.
5. makieta 3D płockiego ratusza, dzięki której osoba niewidoma lub słabowidząca może go poznać za pomocą dotyku, zapoznać się z kubaturą i architekturą budynku. Makieta dostępna jest w Płockiej IT.

Rok 2025 był momentem szczególnym dla **Książnicy Płockiej im. Władysława Broniewskiego**, czasem przejścia od pojedynczych działań do systemowego wdrażania dostępności w całej instytucji poprzez:

- powołanie w czerwcu koordynatora dostępności oraz Zespołu Koordynującego ds. Dostępności. Koordynator odpowiada za inicjowanie i koordynowanie działań w zakresie dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej we wszystkich placówkach Książnicy. Natomiast dziewięcioosobowy zespół wspiera wdrażanie rozwiązań w codziennej praktyce instytucji.
- opracowanie dwóch kluczowych dokumentów strategicznych: autodiagnozy dostępności i strategii wdrażania dostępności. Dokumenty te stanowią podstawę planowania kolejnych działań i pozwalają na systemowe, długofalowe podejście do eliminowania barier.
- na stronie internetowej Książnicy utworzona została zakładka „Książnica dostępna”, zawierająca kompleksowe informacje dotyczące:
 - dostępności architektonicznej poszczególnych placówek,
 - dostępności cyfrowej serwisów,
 - możliwości dojazdu, miejsc parkingowych,
 - danych kontaktowych do Koordynatora dostępności
- zmianę sposobu komunikowania wydarzeń – w materiałach promocyjnych i na plakatach zamieszczano informacje o dostępności architektonicznej.

Rok 2025 był dla Książnicy tak ważny dzięki zakwalifikowaniu się do programu „Projektowanie Uniwersalne Kultury” prowadzonego przez Narodowe Centrum Kultury. Zrealizowano:

1. przedsięwzięcie szkoleniowo-grantowe (Zadanie 1)

W jego ramach pracownicy uczestniczyli w szkoleniach stacjonarnych, wizycie studyjnej, tutoringu obejmującym konsultacje online z trenerem. Efektem było wspomniane już przygotowanie autodiagnozy i strategii wdrażania dostępności. Po ich pozytywnej ocenie Książnica została zakwalifikowana do etapu grantowego.

We wrześniu odbyła się wizyta studyjna w Dolnośląskiej Bibliotece Publicznej, instytucji, która w pierwszej edycji programu otrzymała grant. Poznano wdrożone rozwiązania, zobaczono efekty ich pracy. Podczas pobytu we Wrocławiu odwiedzono również Muzeum Pana Tadeusza, gdzie pokazano, jak konsekwentnie i nowocześnie projektować dostępne przestrzenie wystawiennicze.

W grudniu 2025 r. Książnica otrzymała dofinansowanie (184 000 zł), które w 2026 r. zostanie przeznaczone m.in. na: montaż totopointów w trzech placówkach, stworzenie systemu piktogramów naprowadzających, podniesienie dostępności strony internetowej, opracowanie przedprzewodników w różnych formach edytorskich, modernizacja ogrodu bibliotecznego w kierunku większego bezpieczeństwa uczestników i ułatwień dla osób na wózkach. Program finansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach działania „Systemowa poprawa dostępności” Priorytetu III „Dostępność i Usługi dla Osób z Niepełnosprawnościami” Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

2. pakiet szkoleń (Zadanie 3.3)

W ramach tego samego programu Książnica zakwalifikowała się również do Zadania 3.3 – trzyletniego pakietu szkoleń (2024-2026), który obejmuje szkolenia online, e-learningowe i stacjonarne, webinary. Szkolenia dotyczą m.in.: planowania dostępnych wydarzeń, promocji z uwzględnieniem różnych potrzeb odbiorców, tworzenia ETR i komunikatów w prostym języku, audiodeskrypcji, przedprzewodników, wykorzystania pętli indukcyjnych, partycypacyjnego projektowania działań z udziałem osób z niepełnosprawnościami.

W 2025 r. pracownicy Książnicy uczestniczyli w licznych szkoleniach: „Czego potrzebują osoby ze szczególnymi potrzebami w obszarze widzenia?”, „Szkolenie wprowadzające Projektowanie uniwersalne kultury”, „Współtworzenie w instytucji kultury – jak i po co angażować publiczność”. Uczestniczą również w kursie e-learningowym z Modelu Dostępnej Kultury, który zakończy się egzaminem, a także brali udział w szkoleniach stacjonarnych w Krakowie („Jak biblioteka może stać się dostępna”) oraz szkoleniach online („Jak zorganizować dostępne wydarzenie kulturalne”). Szkolenia obejmowały nie tylko bibliotekarzy i pracowników merytorycznych, ale również pracowników administracyjnych, ponieważ dostępność zaczyna się już od pierwszego kontaktu użytkownika z instytucją.

W 2025 r., we współpracy z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, zorganizowano konferencję „Neuroróżnorodność. ADHD dzieci, młodzieży, dorosłych – wyzwania, możliwości, rozwiązania, wsparcie”. To już druga konferencja poświęcona ADHD w tej instytucji. Wydarzenie zgromadziło nauczycieli, pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów, ale również rodziców, rodziny i osoby zainteresowane tematyką.

W październiku w mediotece odbyła się II Płocka Konferencja o Dostępności, organizowana z inicjatywy Prezydenta Miasta Płocka oraz Biura

Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami. Wydarzenie zgromadziło ekspertów i praktyków dostępności, w tym m.in. Annę Żórawską z Fundacji Kultury bez Barier, i stało się przestrzenią rozmowy o realnych rozwiązaniach w obszarze dostępnej kultury. W konferencji uczestniczyła liczna grupa pracowników Książnicy, traktując ją jako ważny element podnoszenia kompetencji zespołu. Program obejmował wystąpienia dotyczące m.in. języka inkluzywnego, dostępności muzeów, audiodeskrypcji oraz organizacji dostępnych wydarzeń kulturalnych. Szczególnie cenne były prezentacje dobrych praktyk oraz panel poświęcony audiodeskrypcji, pokazujące, że dostępność w kulturze nie jest teorią, lecz możliwą do wdrożenia codzienną praktyką instytucji publicznych.

Szkolenia i konferencje sprzyjają rozwijaniu oferty usług:

- zwiększono liczbę książek z dużą czcionką,
- rozszerzono dostęp do audiobooków i e-booków,
- realizowano usługę „Książka na telefon”.

Rok 2025 przyniósł widoczne i odczuwalne zmiany w sposobie komunikowania się z odbiorcami oraz organizacji wydarzeń. Skupiono się przede wszystkim na trzech obszarach: informacji, języku oraz świadomym projektowaniu doświadczenia użytkownika. Podstawą dostępności jest rzetelna i czytelna informacja. Osoba ze szczególnymi potrzebami podejmuje decyzję o udziale w wydarzeniu znacznie wcześniej, bo już na etapie zapoznawania się z zapowiedzią. Dlatego na plakatach i w postach promocyjnych zamieszczano informacje o dostępności architektonicznej danej placówki (wejście bez progów, toaleta dostosowana, możliwość wjazdu wózkiem), a na stronie internetowej w zakładce „Książnica dostępna” publikowano szczegółowe informacje o dojściu do budynku, miejscach parkingowych, transporcie publicznym oraz możliwościach kontaktu z Koordynatorem dostępności. W zapowiedziach wydarzeń wskazywano, czy podczas spotkania wykorzystywana będzie pętla indukcyjna. Materiały filmowe publikowane w Internecie opatrywano napisami, a zdjęcia zamieszczane w mediach społecznościowych uzupełniano o opisy alternatywne.

W 2025 r. rozpoczęto pracę nad upraszczaniem komunikatów. Analizowano treść plakatów, zaproszeń, regulaminów i informacji organizacyjnych pod kątem ich zrozumiałości. Wprowadzono zasady prostego języka: krótsze zdania, unikanie żargonu i nadmiernie specjalistycznych sformułowań, jasne komunikaty organizacyjne.

W ubiegłym roku przeprowadzono audyty dostępności w budynku głównym Książnicy, mediatece, filiach nr 2, 5, 6 oraz Bibliotece dla Dzieci z udziałem osoby poruszającej się na wózku, a także z tutorem projektu PUK oraz podczas szkolenia prowadzonego przez Izabelę Sopalską-Rybak z Fundacji Kulawa Warszawa. Wnioski z audytów przedłożono na konkretne działania: planowanie systemu piktogramów naprowadzających, montaż totupointów w wybranych placówkach, dopracowanie oznaczeń wewnętrznych, modyfikację sposobu ustawiania przestrzeni podczas wydarzeń.

Największą zmianą jest jednak wzrost świadomości zespołu. Podczas ostatnich szkoleń wyraźnie widoczne było, jak bardzo zwiększył się poziom wiedzy pracowników – zarówno w zakresie przepisów, jak i codziennej praktyki kontaktu z użytkownikiem. Dostępność nie jest już dodatkiem do działalności

instytucji, ale jest jej integralną częścią i jednym z kluczowych kierunków rozwoju Książnicy Płockiej.

Kroki poprawiające dostępność podjął w 2025 r. **Płocki Ośrodek Kultury i Sztuki im. Themersonów**. Jego strony internetowe zostały dostosowane do standardu WCAG 2.1 na poziomie AA, co obejmuje m.in. możliwość powiększania tekstu bez utraty czytelności oraz zapewnienie odpowiednich kontrastów kolorystycznych, obsługę serwisów z poziomu klawiatury, dostosowanie formularzy do współpracy z technologiami asystującymi, dodanie tekstów alternatywnych dla materiałów graficznych oraz poprawę czytelności i przejrzystości informacji, co zwiększa dostępność stron dla osób z niepełnosprawnościami.

W Domu Darmstadt trwają prace projektowe nad budową windy dla osób ze specjalnymi potrzebami. Winda umożliwi im udział w koncertach, pokazach slajdów i innych kameralnych wydarzeniach artystycznych.

3. ROZWÓJ I WZMACNIANIE POTENCJAŁU ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Płocki samorząd wspiera sektor pozarządowy w realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnościami, aby lepiej reagować na potrzeby tego środowiska. W Budżecie Miasta Płocka na rok 2025 zostały zaplanowane środki finansowe z przeznaczeniem na dotacje dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów uprawnionych, które realizowały zadania publiczne z zakresu pomocy społecznej. Realizację zadań organizacjom pozarządowym zlecano w drodze otwartych konkursów ofert, przeprowadzonych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Tabela 10. Organizacje, które otrzymały wsparcie finansowe na zadania, których odbiorcami były osoby z niepełnosprawnościami w 2025 r.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Przekazane środki	Liczba osób
1	Polski Komitet Pomocy Społecznej	PARTNERSTWO 50+ dla działań socjalno-pomocowych w r. 2025, na rzecz poprawy jakości życia osób w wieku 50+, seniorów oraz osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym (PUNKT 1)	30 000 zł (dotacja)	325
2	Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością z Umysłową „Jestem”	Moja aktywność Twoje wsparcie – terapia dzieci niepełnosprawnych i wsparcie ich rodzin	40 000 zł (dotacja)	28
3	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejsko - Powiatowy	Prowadzenie Świetlicy Wytchnieniowej „Moje miejsce”	126 720 zł (dotacja)	29

4	Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera	Ośrodek wsparcia dla osób z chorobą Alzheimera	78 800 zł (dotacja)	29
5	Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Zjawiskom Patologii Społecznej MIĘDZY LUDŹMI	Realizacja zadania pt. „Grupa wsparcia Między Ludźmi”	23 614 zł (dotacja)	16
6	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Płocku	Projekty z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie	12 303 zł	334
7	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Płocku	Projekty z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	3 500 zł	79
8	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 24 w Płocku	Realizacja projektów z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym	2 130 zł	59
9	Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami	Półkolonie dla dzieci z niepełnosprawnością z rodzin, gdzie występuje problem alkoholowy lub zagrożenie problemem alkoholowym pn. „Aktywne wakacje”	30 000 zł	24
łącznie:			347 067 zł	923

W otwartym konkursie ofert, organizowanym przez Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami, na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami w 2025 r. przyznano dotacje w łącznej wysokości 50 000 zł.

Tabela 11. Organizacje pozarządowe, które w 2025 r. otrzymały dofinansowanie na realizację zadań publicznych w zakresie działalności na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Kwota (zł)
1.	Stowarzyszenie „Kompas”	Warsztaty integracyjne ze zwierzętami „Zwierzęta pomagają rozwinąć skrzydła”	14 000
2.	Fundacja IMPULS	Działania zapobiegające dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami	9 000
3.	Polski Związek Głuchych Oddział Mazowiecki	Rehabilitacja społeczna, zdrowotna i zawodowa osób niepełnosprawnych	11 000

4.	Polski Komitet Pomocy Społecznej	Aktywizujemy osoby niepełnosprawne – mieszkańców miasta Płocka i zapobiegamy ich dyskryminacji	10 000
----	----------------------------------	--	---------------

Ponadto wpłynęła również jedna oferta w trybie 19A ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na kwotę 6 000 zł pn. „Andrzejkowy impuls do zabawy”. Projekt polegał na zorganizowaniu dwóch wydarzeń rozrywkowo-kulturalnych o charakterze integracyjnej zabawy andrzejkowej. Adresatami byli podopieczni Domu Pomocy Społecznej „Przyjaznych serc” oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku.

W 2025 r. Wydział Promocji i Sportu Urzędu Miasta Płocka wspierał rozwój sportowy zawodników z niepełnosprawnością zrzeszonych w klubach sportowych. Na podstawie otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie udzielono dotacji organizacjom na realizację następujących zadań:

1. Zadanie: Szkolenie i udział w rywalizacji sportowej osób niepełnosprawnych:

- Stowarzyszenie Integracyjny Klub Tenisa w Płocku – szkolenie i udział w rywalizacji sportowej osób niepełnosprawnych w zakresie tenisa na wózkach (65 000,00 zł).
- Uczniowski Klub Sportowy Lasotczak – Szkolenie w zakresie gier zespołowych piłka nożna, futsal i udział w rywalizacji sportowej osób niepełnosprawnych w zakresie dyscyplin – piłka nożna, futsal, piłka siatkowa, piłka koszykowa, unihokej, kręglach, badminton, tenis stołowy, lekka atletyka (15 000,00 zł).
- Uczniowski Klub Sportowy Grad – Szkolenie i udział w rywalizacji sportowej osób niepełnosprawnych w zakresie lekkoatletyki, piłki nożnej, badmintona (6 000 zł);
- Stowarzyszenie Sportu Młodzieżowego Wisła Płock – szkolenie i udział w rywalizacji sportowej osób z niepełnosprawnościami w zakresie piłki nożnej (10 000 zł).

2. Zadanie: Organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Płocka:

- Stowarzyszenie Integracyjny Klub Tenisa w Płocku:
 - a) Organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie Płocka pn. turniej międzynarodowy w tenisie na wózkach 30. Płock Orlen Polish Open (28 000 zł);
 - b) Organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Płocka pn. 7 Płock Cup (28 000 zł);
 - c) Organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Płocka pn. 8 Płock Cup (28 000 zł);
 - d) Organizacja imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Płocka pn. 5 Płock Open (28 000 zł);

Dzięki wsparciu Miasta płockie stowarzyszenia sportowe z pasją i ogromnym zaangażowaniem rozwijały aktywność ruchową w duchu równości i dostępności dla wszystkich oraz stwarzały przestrzeń, w której niezależnie od wieku czy sprawności, każdy mógł odkrywać radość z gry, doskonalić swoje

umiejętności i budować pewność siebie. Sport łączył ludzi, przełamywał bariery i pokazywał jego nieocenioną wartość dla każdego.

Przy Prezydencie Miasta Płocka działa **Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych**. Jest ona organem opiniodawczo-doradczym. Składa się z pięciu osób, które na co dzień zajmują się problematyką osób z niepełnosprawnościami na różnych płaszczyznach.

Na kolejną kadencję została powołana Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 765/2025 z 24 lutego 2025 r. Jej skład przedstawiał się następująco:

- 1) Cezary Dusio – Przedstawiciel Prezydenta Miasta Płocka
- 2) Katarzyna Kwasiborska – Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera
- 3) Emilia Świdorska – Stowarzyszenie Klub Rodziców „Razem dla Autyzmu”
- 4) Krzysztof Chrobot – Stowarzyszenie Osób z Dysfunkcją Wzr. „Nie widzę przeszkód”
- 5) Mirosława Klinger – Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Niepełnosprawnością Umysłową „Jestem”

W związku z odejściem pani Mirosławy Klinger, skład Rady został uzupełniony Zarządzeniem Prezydenta Miasta Płocka Nr 1409/2025 z 8 grudnia 2025 r. o panią Joannę Olczak z Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Oddział miejsko-powiatowy w Płocku.

Przedstawiciele Rady biorą udział w pracach poszczególnych komisji Działu Wsparcia i Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, opiniując wnioski osób z niepełnosprawnościami występujących o dofinansowanie ze środków PFRON. W 2025 r. Rada podjęła 9 uchwał. W jej posiedzeniach uczestniczyli zaproszeni goście, m.in. pracownicy MOPS, Rzeczniczka ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

4. PRZECIWDZIAŁANIE DYSKRYMINACJI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH POSTAW I ZACHOWAŃ SPRZYJAJĄCYCH INTEGRACJI

Działania Samorządu Płocka na rzecz osób z niepełnosprawnościami dopełniają projekty i inicjatywy wspierające integrację i przeciwdziałające dyskryminacji. Zapewnienie obecności osób ze szczególnymi potrzebami w przestrzeni miasta, ich udział w życiu kulturalnym i społecznym Płocka jest ważnym celem. Realizowany jest przez różne działania miejskich instytucji i spółek.

Wsparcie **sportu** osób z niepełnosprawnościami to także dostrzeżenie ich sukcesów. Prezydent Miasta Płocka w 2025 r. przyznał nagrody finansowe dwunastu zawodnikom z niepełnosprawnościami oraz ich trzem trenerom na łączną kwotę 25 800 zł. Nagrodzeni za osiągnięcia we współzawodnictwie na arenach krajowych i międzynarodowych to zawodnicy trenujący w Stowarzyszeniu Integracyjny Klub Tenisa na Wózkach oraz w Uczniowskim Klubie Sportowym Lasotczak (piłka nożna – futsal).

Mieszkańcy z niepełnosprawnością mogą korzystać z oferty miejskich instytucji kultury, która stale jest powiększana i dostosowywana do ich możliwości.

W **Książnicy Płockiej** korzystały z bogatych zbiorów książek, zbiorów specjalnych (w tym audiobooków), a także kodów dostępu do IBUK Libry i Legimi.

Dla osób z niepełnosprawnością, starszych (powyżej 70. roku życia) lub przewlekle chorych bibliotekarze świadczyli usługę „Książka na telefon”. Książki były dostarczane naszym czytelnikom i odbierane po wcześniejszym uzgodnieniu tytułów i terminu. Z usługi tej skorzystały 174 osoby, którym dostarczono do domu 2 891 książek, a z mediateki „eMka” 315 audiobooków.

Z myślą o osobach mających problemy ze wzrokiem i osobach starszych powiększono zbiór książek drukowanych większą czcionką. W 2025 r. zakupiono 403 egzemplarze z serii „Duże Litery”.

Dzięki porozumieniu podpisanemu z Mazowieckim Stowarzyszeniem Pracy dla Niepełnosprawnych „De Facto” niewidomi i niedowidzący czytelnicy mogli wypożyczać w mediatece „eMka” CD z zapisem cyfrowym 10 tytułów czasopism („Wprost”, „Claudia”, „Polska the Times”, „Płoczek dla niewidomych”, „Przewodnik Katolicki”, „Gość Niedzielny”, „Zdrowie”, „Gazeta Prawna”, „Przegląd Sportowy”, „Świat wiedzy”). W 2025 r. zarejestrowano 18 wypożyczeń (48 płyt).

Mediateka oferowała także skorzystanie z „Czytaka Plus” (odtwarzacza książek mówionych) dla osób mających problemy z czytaniem druku. Skorzystała z niego 1 osoba, wypożyczając 32 pozycje.

W mediatece „eMka”, w pełni dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, odbyło się 7 warsztatów terapeutycznych „Kolorem i dźwiękiem”, w których udział wzięło 117 osób. Z warsztatów skorzystali podopieczni następujących placówek:

- Katolickie Stowarzyszenie Pomocy im. św. Brata Alberta,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Słupnie,
- Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” w Płocku,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Autyzmem „Odzyskać więzi” w Płocku,
- Centrum Zdrowia Psychicznego „Sensum” w Płocku,
- Dom Pomocy Społecznej w Goślicach,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Płocku.

W Filii bibliotecznej nr 5 zorganizowano cykl zajęć edukacyjno-warsztatowych skierowanych do osób z niepełnosprawnościami:

- zrealizowano 7 spotkań z klasami I-III ze Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 24, w których uczestniczyło 100 dzieci. Program spotkań był dostosowany do potrzeb i możliwości uczestników. Dzieci brały udział w czytaniu, rozmowach, działaniach plastycznych. Pod koniec zajęć chętnie przeglądały kolorowe książki dla najmłodszych,
- odbyło się 8 spotkań biblioterapeutycznych z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej ze Stowarzyszenia „Jestem”, w których łącznie wzięło udział 139 osób. Zajęcia miały charakter edukacyjny. Podczas spotkań uczestnicy poznawali miasta w Polsce, związane z nimi legendy, a także tradycje świąteczne,

- zorganizowano wiosenne warsztaty plastyczne dla Przedszkola Specjalnego „Niebieski Domek”, podczas których dzieci rozwijały swoją wyobraźnię i zdolności manualne, tworząc prace inspirowane tematyką wiosenną. Zajęcia sprzyjały integracji, aktywności twórczej oraz radosnemu spędzaniu czasu w przyjaznej atmosferze – udział 15 dzieci,
- w październiku bibliotekarki zostały zaproszone do Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 24 i wzięły udział w imprezie integracyjnej podczas Mazowieckiej Olimpiady Placówek Specjalnych. Przygotowały dla dzieci proste działania plastyczne i wykonywały ciszące się dużym powodzeniem barwne makijaże (udział 186 osób).

W Filii bibliotecznej nr 8 działa Koło nr 2 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Płocku. W 2025 r. w 21 spotkaniach udział wzięły 463 osoby. Spotkania odbywały się 2 razy w miesiącu (oprócz wakacji). Zajęcia były realizowane w cyklach tematycznych oraz w ramach projektu:

- cykl wykładów z literatury polskiej dr Joanny Banasiak „Między wierszami herstorii literatury”, zrealizowanych w ramach projektu „Pakiety edukacyjne dla mazowieckich seniorów” sfinansowanego ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego,
- cykl „Dziel się pasją” – „Jan Paweł II – osobowość i duchowość” – spotkanie z Tadeuszem Dejneckim, „Literackie spotkanie z górnej półki”,
- spotkania dot. spraw życia codziennego: „Renta wdowia i inne nowości w ZUS” – spotkanie z Anetą Kokoszą, „Metoda na wnuczka i inne psychosztuczki” – spotkanie z Tadeuszem Dejneckim, „Prawo majątkowe dla seniora” – spotkanie z prawnikiem,
- warsztaty plastyczne: „Idą święta Wielkiej Nocy” – tworzenie kartek świątecznych, „Zaczarowane kwiaty techniką akwarelową”, „Magia Bożego Narodzenia” – warsztaty tworzenia bombek choinkowych,
- „Weekend seniora z kulturą” pod patronatem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – „Uroda jesieni”, w programie: „Zdrowy dotyk dla relaksu i urody” spotkanie z masażystą Adrianem Słabym, „Jesień jak malowana” – warsztaty plastyczne.

Osoby z niepełnosprawnością brały także udział we wszystkich wydarzeniach ogólnie dostępnych m.in.: w spotkaniach autorskich dla dorosłych, otwarciu wystaw, projekcjach filmowych w mediatece, imprezach artystyczno-literackich (Noc Muzeów, WładysławKA, Narodowe Czytanie, II Pospolite Ruszenie Czytelnicze, Weekend z Kulturą na Fali), wakacyjnej propozycji „WyGRAna Sobota z Książnicą Płocką”, rodzinnych piknikach literackich. Korzystanie ze wszystkich zbiorów i udział w wydarzeniach kulturalnych jest bezpłatny.

Na wszystkie imprezy biletowane **Płockiego Ośrodka Kultury i Sztuki** osoby z niepełnosprawnością mają zapewniony darmowy wstęp, a ich opiekunowie – prawo do 50% zniżki. Osoby z niepełnosprawnościami uczestniczą w systematycznych zajęciach plastycznych i teatralnych.

W poprzednim roku POKiS zorganizował w Pracowni Działań Twórczych KOLOR I FORMA warsztaty plastyczne dla grup z osobami niepełnosprawnymi. Z działalności pracowni opartej na różnorodnych formach warsztatowych

korzystają placówki o profilu specjalnym, a także grupy i klasy o profilu integracyjnym lub z osobami z niepełnosprawnościami z następujących instytucji:

- Szkoła Podstawowa nr 23 w Płocku,
- Szkoła Podstawowa w Rogozinie,
- Szkoła Podstawowa nr 22 w Płocku,
- Szkoła Podstawowa nr 20 w Płocku,
- Miejskie Przedszkole nr 3 w Płocku,
- Miejskie Przedszkole nr 6 w Płocku,
- Miejskie Przedszkole nr 31 w Płocku.

Rodzice z dziećmi biorą udział w warsztatach „Rodzinne sztukowanie”.

Głównym celem pracowni jest uprzystępnianie ogólnie pojętej plastyki a metodą pracy - zabawa przez sztukę.

W 2025 r. w Pracowni odbyły się warsztaty:

- 18.03.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, liczba osób: 10. Temat: Koronkowe wazonny.
- 15.04.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, liczba osób: 6. Temat: Wianki wielkanocne.
- 8.05.2025 r. - Szkoła Podstawowa nr 24, liczba osób: 13. Temat: Serce - gobelin.
- 20.05.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, liczba osób: 11. Temat: Serce - gobelin.
- 4.06.2025 r. - Szkoła Podstawowa nr 24, liczba osób: 11. Temat: Żaglówka - collage.
- 10.06.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, liczba osób: 9. Temat: Wakacyjny collage z żaglówką.
- 7.10.2025 r. - Szkoła Podstawowa nr 24, liczba osób: 13. Temat: Jeź - rzeźba w glinie.
- 28.10.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, liczba osób: 6. Temat: Jesienne jeże - rzeźba w glinie.
- 5.11.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, liczba osób: 15. Temat: Jesienne drzewo - monotypia linearna.
- 2.12.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2, liczba osób: 7. Temat: Szopka Bożonarodzeniowa - płaskorzeźba.
- 3.12.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, liczba osób: 19. Temat: Choinka - forma przestrzenna stożek - decupage.
- 9.12.2025 r. - Szkoła Podstawowa nr 24, liczba osób: 3. Temat: Choinka - forma przestrzenna stożek - decupage.
- 9.12.2025 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1, liczba osób: 4. Temat: Choinka - forma przestrzenna stożek - decupage.

Osoby z niepełnosprawnościami uczestniczą w systematycznych zajęciach plastycznych i teatralnych.

Ponadto działania wspierające osoby z niepełnosprawnościami realizuje także Kino za Rogiem. Ze względu na kameralny charakter, dostępność oraz przyjazną atmosferę, KzR jest często wybierane przez grupy osób z niepełnosprawnościami, zarówno ze szkół i przedszkoli, jak i dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego z Dziennego Oddziału Psychiatrycznego w Płocku. Z oferty korzystają płockie placówki oświatowe, w tym przedszkola

oraz szkoły z oddziałami integracyjnymi. Cykliczne pokazy filmowe dla swoich uczniów organizują także nauczyciele ze Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych nr 1 i nr 2, którzy zamawiają seans na życzenie raz w miesiącu.

Od 2018 r. Kino za Rogiem prowadzi edukację filmową w ramach projektu Edukacja Młode Horyzonty, skierowaną do szkół i przedszkoli. W 2025 r. z tej oferty korzystały również 4 grupy ze Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych nr 1 i nr 2. Spotkania filmowe z prelekcją odbywają się raz w miesiącu, a każdy cykl trwa od października do kwietnia.

Od połowy 2025 r. w Kinie można korzystać z aplikacji KinoDostępne.pl, przeznaczonej dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze wzr. oraz dla osób senioralnych. Aplikacja oferuje ścieżki audiodeskrypcyjne i lektorskie dla wielu filmów znajdujących się w bibliotece Kina za Rogiem.

Pracownicy Kina zainicjowali festiwal BRUdoc poświęcony filmom i sztuce Brut i Outside r. W programie festiwalu znalazły się pokazy filmów dokumentalnych krótko- i średniometrażowych, spektakle, działania performatywne, wystawy, wykłady oraz dyskusje. Festiwal prezentuje niekonwencjonalne, bezkompromisowe praktyki twórcze powstające na marginesach głównego nurtu, w tym twórczość osób z niepełnosprawnościami lub w podeszłym wieku. Celem BRUdoc jest zwrócenie uwagi na znaczenie tej twórczości oraz podkreślenie jej wartości artystycznej. W ramach festiwalu zapewniono wielojęzyczne napisy, audiodeskrypcję oraz ścieżki lektorskie do filmów, a także zastosowanie aplikacji KinoDostępne.pl, umożliwiającej pełną dostępność seansów. Spektakl teatralny posiadał audiodeskrypcję na żywo oraz tłumaczenie na PJM również w czasie rzeczywistym.

W 2025 r. POKiS był współorganizatorem Festiwalu Kultury i Sztuki dla Osób Niewidomych wspólnie ze Stowarzyszeniem De Facto. W ramach tego festiwalu odbyły się: 27 września – koncert Oli Jas, 3 października – koncert Pawła Domagały.

W 2025 r. **Płocka Orkiestra Symfoniczna im. Witolda Lutosławskiego** podejmowała działania mające na celu zwiększenie dostępności wydarzeń kulturalnych oraz umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym:

1. Dostępność wydarzeń i likwidowanie barier architektonicznych – Orkiestra organizuje koncerty w miejscach i salach pozbawionych barier architektonicznych, umożliwiających swobodny dostęp do wydarzeń kulturalnych osobom z niepełnosprawnościami. Przy planowaniu wydarzeń uwzględniane są potrzeby osób o ograniczonej mobilności.
2. Wprowadzenie preferencyjnych cen biletów – w 2025 r. osoby z niepełnosprawnościami były uprawnione do zakupu biletów zniżkowych na wszystkie koncerty organizowane przez orkiestrę. Zniżka przysługuje również opiekunom tych osób, co ułatwia wspólne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych.
3. Podnoszenie kompetencji pracowników w zakresie dostępności – w 2025 r. pracownicy orkiestry rozwijali swoją wiedzę i kompetencje w zakresie dostępności wydarzeń kulturalnych poprzez udział w projekcie szkoleniowym i webinarium „Projektowanie uniwersalnej kultury – dostępność w instytucjach kultury”, 2. Płockiej Konferencji o Dostępności.

Chór Pueri et Puellae Cantores Plocenses stara się w swych działaniach organizacyjnych i artystycznych uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami, a także w miarę swych możliwości przeciwdziałać barierom utrudniającym ich funkcjonowanie. Na wszystkich koncertach Chóru do dyspozycji był asystent osoby z niepełnosprawnościami.

W pracy z chórzystami bardzo istotną część stanowią działania wychowawcze, których celem jest uwrażliwienie na potrzeby drugiego człowieka, zwłaszcza pomoc osobom słabszym i z niepełnosprawnościami. W pracy wychowawczej podkreślane są wartość, godność, zdolności i talenty wszystkich osób.

W 2025 r. Chór uczestniczył w projekcie pod nazwą „Magiczne kolędowanie”, który skierowany był do mieszkańców domów opieki społecznej. Koncerty odbyły się w Domu Pomocy Społecznej im. Błogosławionego Arcybiskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego w Brwilnie, Leonianum „Piękne Życie w Sikorzu”, Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym Kraszewo-Czubaki, Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II w Szczutowie.

W 2025 r. **Płocka Galeria Sztuki** przygotowała ofertę wystawienniczą i edukacyjną, dedykowaną szerokiej grupie odbiorców, w tym zagrożonych wykluczeniem społecznym. Organizowane przez PGS działania edukacyjne: oprowadzania, wykłady, warsztaty plastyczne były dostosowane do potrzeb i możliwości ich uczestników, także osób z niepełnosprawnością fizyczną, sensoryczną, intelektualną, osób starszych i dzieci. Zakres, jak również sposoby prowadzenia wydarzeń, dostosowany był do adresatów spotkań tak, aby każdy miał możliwość komfortowego w nich uczestnictwa, dającego wzrost motywacji twórczej.

Płocka Galeria Sztuki w ramach działań regularnie przygotowywała i prowadziła różnorodne formy działalności edukacyjno-artystycznej z dziećmi i młodzieżą, współpracując, m.in. ze:

- Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym nr 2,
- Szkołą Podstawową Specjalną nr 9 w SOSW nr 1,
- Szkołą Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi nr 8 w ZS nr 5,
- Środowiskowym Domem Samopomocy w Płocku.

W ramach prowadzonych działań Galeria podjęła współpracę z Akademią Humanistyczno-Ekonomiczną w Łodzi oraz tamtejszym Wydziałem Pedagogiki i Psychologii, oferując studentom możliwość odbycia praktyk. W 2025 r. praktykę odbyła pani Wioletta Modzelewska-Chwedoruk, studiująca na kierunku Arteterapia.

Szeroka oferta wystawiennicza Płockiej Galerii Sztuki zakłada i umożliwia również dostęp do kultury osobom z niepełnosprawnościami. Zwiedzanie czy oprowadzanie z przewodnikiem po wystawach dają sposobność realizacji różnorodnych ról społecznych, w tym roli odbiorcy szeroko rozumianej kultury. Bezpłatna możliwość wstępu do Galerii osobom z placówek szkolno-wychowawczych, Dziennego Oddziału Psychiatrycznego stworzyła możliwości integracyjne wszystkich członków społeczeństwa.

W grudniu 2025 r. Płocka Galeria Sztuki włączyła się w obchody Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, zapraszając na zwiedzanie z przewodnikiem wystaw „Nurt czasu” i „Sztuka, która jest”.

W ramach działań na rzecz poprawy dostępności architektonicznej, Płocka

Galeria Sztuki przeprowadziła konsultacje oraz podjęła współpracę z Centrum Wsparcia z Wrocławia, a także z Fundacją Polska Bez Barrier. Efektem współpracy było merytoryczne i praktyczne opracowanie „Instrukcji ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami” oraz przygotowanie planu ewakuacji w formie plansz tyflograficznych. Plansze te zostały wykonane jako grafiki wypukłe z opisami w alfabecie Braille’a dla osób niewidomych oraz w wersji kontrastowej – z myślą o osobach słabowidzących. Materiały są ogólnodostępne w Punkcie Obsługi PGS i stanowią element systemowego podejścia instytucji do zapewniania bezpieczeństwa oraz dostępności dla wszystkich odwiedzających.

Została też dostosowana strona internetowa, Facebook i Instagram, aby mogły z nich korzystać osoby z różnymi niepełnosprawnościami, np. wzroku, słuchu. W szczególności dotyczy to zapewnienia treści alternatywnych (tekstów alternatywnych, napisów, tłumaczeń etc.) do publikowanych zdjęć, grafik i multimediów. Były również organizowane szkolenia w zakresie dostępności, realizowane na podstawie analizy potrzeb szkoleniowych pracowników Galerii.

W 2025 r. **Referat Kultury Wydziału Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych** podczas organizacji uroczystości uwzględniał potrzeby osób z niepełnosprawnościami, a także w miarę możliwości przeciwdziałał barierom utrudniającym ich funkcjonowanie.

Uroczystości państwowe odbywały się na świeżym powietrzu w miejscach ogólnodostępnych, pozbawionych barier architektonicznych. Dojścia do nich nie blokowały żadne barierki, czy wysokie schody. Dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w uroczystościach zorganizowane były miejsca siedzące oraz woda do picia.

Międzynarodowe jury programu BSR Cultural Pearls zdecydowało, że Płock znalazł się wśród sześciu gmin z regionu Morza Bałtyckiego, którym przyznano tytuł Bałtyckiej Perły Kultury 2025. Projekt miał na celu budowanie odporności społecznej poprzez szeroko pojęte działania kulturalne. Na teren realizacji zadania wybrano dwa skrajnie położone osiedla – Winiary i Borowiczki, których mieszkańcy, ze względu na scentralizowaną ofertę kulturalną miasta, mają ograniczony do niej dostęp. Zastosowano model „kultury na wynos” przy aktywnym udziale lokalnej społeczności. Większość aktywności, które zostały przeprowadzone w ramach projektu (wykonanie muralu i organizacja spektaklu na osiedlu Borowiczki, przygotowanie witacza na osiedlu Winiary) odbywało się na otwartej przestrzeni bez barier architektonicznych.

Płocki Wolontariat pozytywnie odpowiadał na wnioski organizacji pozarządowych, komitetów społecznych, urzędów oraz instytucji publicznych, dotyczące pomocy osobom z niepełnosprawnościami.

W czerwcu 2025 r. wolontariusze pomagali w organizacji Wieczoru Marzeń w ZOO. Wydarzenie dla dzieci z niepełnosprawnościami i przewlekle chorych było organizowane przez Miejski Ogród Zoologiczny w oraz Stowarzyszenie TAPIR. Brali też udział w zbiórce pieniędzy na rehabilitację oraz terapię 7-letniego Alana Raczkowskiego. Zbiórka była prowadzona podczas wydarzenia „Sąsiedzki Dzień Dziecka Dla Dużych i Małych”

W szeregach Płockiego Wolontariatu działają osoby z niepełnosprawnościami. Jak sami podkreślają, praca tu ma pozytywny wpływ na ich zdrowie i samopoczucie. Działając na rzecz drugiego człowieka, czują się potrzebni. W Płockim Wolontariacie jest miejsce dla każdego, kto ma chęć

działać. Zadania są przydzielane w zależności od predyspozycji i talentów.

W 2025 r. **Miejski Ogród Zoologiczny w Płocku Sp. z o.o.** odwiedziło 7072 osób niepełnosprawnych (dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osoby dorosłe z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym) wraz z opiekunami, którzy nabyli bilety specjalne w cenie 6 zł. Osobom dorosłym z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu lekkim i umiarkowanym przysługują bilety ulgowe.

6 czerwca 2025 r. na terenie ogrodu odbyła się impreza dla dzieci z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorych „Wieczór marzeń w ZOO”, w której wzięło udział około 600 dzieci wraz z opiekunami. Dzięki wsparciu darczyńców zorganizowano poczęstunek w formie grilla, odbyły się pokazy zwierząt oraz wiele zabaw animacyjnych.

Przeprowadzono 18 zajęć dla osób z placówek dla niepełnosprawnych, w których wzięło udział 277 uczestników.

Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami przeprowadziła **Komunikacja Miejska – Płock Sp. Z o.o.** w 2025 r.:

- Szkolenia – KM-Płock organizuje każdego roku szkolenia dla kierowców, na których omawiana jest obsługa pasażerów z niepełnosprawnościami. A pracownicy zatrudniani na stanowisko kierowcy autobusu miejskiego otrzymują instrukcję obsługi pasażerów z niepełnosprawnością, która jest załącznikiem do Karty Stanowiska Pracy.
- Edukacja najmłodszych pasażerów – w czasie zajęć Akademii Młodego Pasażera uczymy dzieci m.in. jak zachowywać się w stosunku do osób z niepełnosprawnościami, które podróżują autobusami.
- Oznakowanie pojazdów – pojazdy KM-Płock dostosowane do przewozów osób z niepełnosprawnościami są oznakowane piktogramami.
- Udogodnienia w pojazdach – autobusy wszystkich linii miejskich są niskopodłogowe. Ponadto wyposażone są odpowiednio do obsługi osób z niepełnosprawnościami, np.: wyznaczone miejsce na wózek inwalidzki, z pasami, wysuwana platforma, miejsca te są wyznaczone i odpowiednio oznakowane. Kolejnym udogodnieniem jest System Informacji Dźwiękowej. Wewnątrz autobusów również znajduje się system informacji głosowej.
- Tabor spółki wzbogacił się o 5 autobusów niskopodłogowych Solaris Urbino.
- Ulgi dla osób z niepełnosprawnościami.
- Współpraca z Rzecznikiem ds. Osób z Niepełnosprawnościami w Płocku oraz z organizacjami i fundacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji Płock Sp. z o.o. w 2025 r. na terenie Stadionu Miejskiego zrealizowała działania mające istotny wpływ na poprawę dostępności infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami. W marcu zakończył się remont toalety zewnętrznej. Obiekt został w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Miesiąc wcześniej zakończono również remont dwóch szatni zawodniczych. W ramach przeprowadzonych prac zmodernizowano zaplecze sanitarne, w tym toalety i prysznice, dostosowując je do możliwości osób ze szczególnymi potrzebami.

Z kolei na Orliku przy ul. Zamenhofa podjęto działania mające na celu zwiększenie dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez doposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt do ćwiczeń. W ramach tych działań

zamontowano:

- prasę ręczną z platformą, przystosowaną do użytkowania przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym poruszające się na wózkach inwalidzkich – urządzenie umożliwi bezpieczne wykonywanie ćwiczeń wzmacniających górne partie ciała bez konieczności opuszczania wózka;
- urządzenie typu rower, dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób poruszających się na wózkach – konstrukcja sprzętu pozwala na komfortowe i stabilne korzystanie z urządzenia, wspierając aktywność fizyczną oraz rehabilitację.

W 2025 r. w Aquaparku wprowadzono bilet ulgowy do Strefy SPA dedykowany osobom z niepełnosprawnościami. Uprawnienie to obejmuje również opiekuna osoby z niepełnosprawnością, co stanowi istotne ułatwienie w dostępie do oferty rekreacyjno-relaksacyjnej obiektu.

Jednym z podstawowych i najważniejszych zadań **Biura Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami** jest zapewnienie przewozu osób z niepełnosprawnościami specjalnym busem (użytkowany jest Renault Trafic z 2013 r.), dostosowanym też do transportu osób na wózkach. Pomaga to niepełnosprawnym mieszkańcom uczestniczyć w rehabilitacji leczniczej, podejmować aktywność społeczną czy zawodową. **Bus dla osób z niepełnosprawnościami** ułatwia dotarcie np. do szpitala, na turnus rehabilitacyjny lub wizytę lekarską, na zakupy albo w inne miejsca, gdzie potrzebuje dostać się Płocczanin z niepełnosprawnościami.

Usługa jest odpłatna, jednak nie nastawiona na zysk. Koszt przejazdu na terenie miasta wynosi 8 zł w jedną stronę, natomiast poza miasto – 0,95 zł/km. Cieszy się dużym zainteresowaniem, ponieważ inne instytucje ani organizacje pozarządowe nie realizują dostosowanego transportu w takiej formule. W 2025 r. wykonanych zostało 355 transportów.

Tabela 12. Liczba przejechanych kilometrów w ramach organizacji transportu dla osób z niepełnosprawnościami w latach 2019-2025

Lp.	Rok	Liczba przejechanych kilometrów
1.	2019	26 741
2.	2020	13 500
3.	2021	20 755
4.	2022	26 469
5.	2023	25 943
6.	2024	31 220
7.	2025	17 948

W 2025 r. Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami złożyło wniosek do programu „Wyrównywania różnic między regionami III” Państwowego Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami i pozyskało dofinansowanie na zakup nowego busa w kwocie 151 tys. zł. Pojazd będzie wyposażony w specjalistyczną, łatwą w obsłudze i bezpieczną dla pasażerów, windę do wózków. Jego dostawa przewidziana jest na połowę 2026 r.

Ponadto Biuro Rzecznika ds. Osób z Niepełnosprawnościami w 2025 r. inicjowało i prowadziło różne wydarzenia i akcje sprzyjające integracji, jak:

- **Obchody Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, 2 kwietnia**
Z tej okazji przed ratuszem spotkały się osoby w spektrum autyzmu, ich opiekunowie i sojusznicy, aby zrobić wspólne pamiątkowe zdjęcie. Następnie „niebieskim” korowodem przeszli do Szkoły Podstawowej nr 16, gdzie czekał szereg aktywności i atrakcji: fotobudka, warsztaty manualne, tańce, wata cukrowa i popcorn.
- **Akcja „Kubek dobra”**
Dzięki zaangażowaniu pracowników urzędu miasta zebrane zostały 504 kubki, którymi obdarowano m.in.: Dom Pomocy Społecznej „Przyjaznych Serc” w Płocku, Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku, Noclegownię Dla Kobiet w Płocku, warsztaty terapii zajęciowej oraz Dom Pomocy Społecznej „Nad Jarem” w Miszewie.
- **Obchody Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami**
W ramach obchodów Biuro Rzecznika zaprosiło dzieci, młodzież i dorosłych z niepełnosprawnościami – przedszkolaki, uczniów i podopiecznych warsztatów terapii zajęciowej, domów pomocy społecznej i innych placówek – na trzy spektakle teatralne.
- Dystrybucja biletów dla osób z niepełnosprawnościami na mecze piłki nożnej i piłki ręcznej Wisły Płock.
- Biuro Rzecznika wspólnie z Centrum Organizacji Pozarządowych, działającym w ramach Wydziału Kultury i Wspierania Inicjatyw Społecznych, przygotowało akcję **„Społecznicy na Jarmarku”** z myślą o podmiotach ekonomii społecznej wspierających seniorów, osoby wykluczone, chore oraz z niepełnosprawnościami. Do użytku przez nich oddano dwa kramy na jarmarku bożonarodzeniowym, gdzie mogły sprzedawać świąteczne rękodzieło, ozdoby i inne przedmioty wykonane przez swoich podopiecznych. Z tej możliwości skorzystały: Środowiskowy Dom Samopomocy w Płocku, Stowarzyszenie Aktywny Senior, Dom Pomocy Społecznej im bł. abp. A.J. Nowowiejskiego w Brwilnie, Warsztat Terapii Zajęciowej dla Niewidomych i Słabowidzących w Płocku, Warsztat Terapii Zajęciowej Przy Zakładzie Karnym, Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera i Dom Dziennego Pobytu pod „Tęczowym Parasolem” i Dom Pomocy Społecznej z Zakrzewa.

ZAKOŃCZENIE

W 2025 r. Gmina-Miasto Płock – urząd miasta oraz podległe jej jednostki i instytucje – realizowała założenia Programu „Osoba z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej”. Przedstawiony dokument zawiera omówienie podejmowanych działań.

Ich głównym założeniem jest eliminowanie barier utrudniających osobom z niepełnosprawnościami codzienne funkcjonowanie, dostęp do edukacji, zatrudnienia oraz aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, a także zwiększanie świadomości społecznej w tym obszarze. Aby osiągać zamierzone efekty, konieczne jest efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów kadrowych i finansowych oraz systematyczne poszerzanie wiedzy i kompetencji w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami.